

ZAVZETJE LODZA JE VELIKANSKEGA POMENA ZA NEMCE. PRI ARMENTIERES IN PRI ARRAS SE VRŠIJO HUDI BOJI.

Obstreljevanje iztočnega Dunkirka. -- Francozi zatrujejo, da so dosegli važne uspehe na različnih točkah dolge bojne črte in da njih težka artilerija nadkriljuje nemško. -- Nemci so izpraznili Vermelles, vendar pa pravijo, da se je zgodilo to iz taktičnih obzirov. -- Zmaga Turkov ob Tigrisu. -- Rusi izjavljajo, da so izpremenili Turki način bojevanja ter da je opaziti nemško šolo. -- Poročila o pomorski bitki v južnem Atlantiku. -- Otvorjenje japonskega državnega zbora.

Nemške izgube.

London, Anglija, 7. decembra. Neki dopisnik je sporočil Reuterjevi agenturi iz Petrograda, da so izgubili Nemci pri zavzetju Lodza 100.000 vojakov. To število omenjajo vsa oficijelna in neoficijelna poročila, kakor tudi vse časopise. Koliko Rusov je padlo, se dosedaj še ni dalo dognati.

Isti dopisnik naznanja, da so Nemci prekrstili Čenstohov v Kaiserburg. To mesto leži na Rusko-Poljskem.

Zavzetje Lodza.

Pariz, Francija, 7. decembra. Veliki nemški generalni štab je izdal danes oficijelno poročilo, v katerem pa ni nobene podrobnosti o bitki pri Lodzu. Zavzetje mesta je označeno samo z besedami: — Lodz je v naših rokah. — Nemški generalni štab se zahvaljuje v prvi vrsti Avstrijcem za pomoč, ki so stali dosedaj Nemcem, še vedno na strani.

— Iz mest, ki leže vzhodno od Mazurških jezer — pravi poročilo — nismo dobili večerj nobenih posebnih novic. V severnem delu Ruske Poljske naši vojaki zmagujejo.

Rusko levo krilo poraženo.

Dunaj, Avstrija, 7. decembra. Avstrijsko vojno ministrstvo pravi, da so Avstrijci navalili na levo krilo ruske armade in ga s pomočjo Nemcev pogladi v beg. Tudi v Galiciji se je vršilo več bitk, ki so bile za Avstrijce velikega pomena. Tozadevno uradno poročilo se glasi: — Velika bitka, ki se vrši na Rusko Poljskem, se ni odločila. Jugozapadno od Petrikova smo napadli levo krilo ruske armade, ki se je pomikala preko Novega Rodomska proti severu in ga pogladi v beg. V Galiciji in Bukovini se vedno vrše manjši spopadi.

Lodz — važno križišče.

Berlin, Nemčija, 7. decembra. Mesto Lodz je za Nemce zelo velikega pomena. Skozenj vozita namreč železnici, kateri bodo dosedaj zanesrejo uporabljali Nemci izključno le v vojaške svrhe. Pred dvema tednoma so bili Rusi čisto obkolili armado, ki je zavzela Lodz. Nemci niso prej mirovali, dokler niso predli močnega kroga in stopili takoj nato v ofenzivo.

Razdejan samostan.

Pariz, Francija, 7. decembra. Havas-agenturi poročajo iz Petrograda: — Nemci so razdejali v Lenczyzi tisoč let stari samostan. Pravijo, da so to zategadelj storili, ker je v samostanu neprenehoma zvonilo. Po njihovem mnenju so dajali menihi z zvonenjem Rusom znamenja. Samostan leži 15 milj severno zapadno od Lodza.

Proti Variavi.

London, Anglija, 7. decembra. Vsed poraza Rusov je prebivalstvo zelo potrto. Vojaški strokovnjaki pravijo, da so nemške armade v zadnjih dneh prodrele najmanj trideset angleških milj proti zapadu. Potemtakem so oddaljeni Nemci le trideset milj od Variave. Nemška bojna črta se razprostira od Ilova do reke Vile.

Pod poveljstvom kralja Petra.

London, Anglija, 7. decembra. Iz Nika poročajo, da je prevzel kralj Petar, ki je bil še pred dvema tednoma v izgnanju, v

no poveljstvo nad srbsko armado. Pred dvema dnevmi so Srbi ustavili avstrijsko prodiranje. Pariz, Francija, 7. decembra. Havas-agenturi naznanjajo iz Nisa, da so stopili Srbi 3. decembra v ofenzivo in dan pozneje pogladi avstrijsko levo krilo do reke Kulubare.

Balkanska zveza.

London, Anglija, 7. decembra. "Daily Telegraph" je dobil iz Aten brzojavko, da si Francija, Anglija in Rusija še vedno prizadevajo, da bi poravnale difference med prejšnjimi balkanskimi zavezniki in ustanovile novo balkansko zvezo. Zadnja poročila pravijo, da se jim bo tudi posrečilo. Večraj so se v Atenah dolgo časa posvetovali angleški, francoski in ruski poslaniki z grškimi ministrskimi predstavniki. Baje so ga prosili, da bi poslal Grška nekaj svojih čet v Srbijo in s tem rešila Srbijo pred popolnim propadom. Dosedaj še ni znano, če se grški ministrski predstnik s tem strinja ali ne.

Bolgarska in Rusija.

Berlin, Nemčija, 7. decembra. Rusija je naprosila bolgarsko vladu, da naj dopusti transportirati skozi deželo 300 topov in 200 strojnih pušk, katere namerava poslati francoska vlada v Dedeagaz. Bolgarska vlada tega noč pod nobenim pogojem dovoliti, češ, da bi prekršila svojo nevtralnost.

Srbija hoče skleniti mir?

Dunaj, Avstrija, 7. decembra. Tukajšnje časopise je mnenja, da namerava skleniti Srbija z Avstrijo separaten mir. Ministrstvo, ki ga je osnoval ministrski predstnik Pasić, je odločno za to, da se vojna nadaljuje, ljudstvo je pa proti vojni.

London, Anglija, 7. decembra. Srbski generalni štab pravi, da so vsa poročila o avstrijskih zmagah neresnična. Srbi stojijo še vedno v ofenzivi in prizadevajo sovržniku težke izgube.

Obstreljevanje iztočnega Dunkirka.

Pariz, Francija, 7. decembra. V danes zvečer izdanem vladnem poročilu se glasi, da obstreljujejo Nemci iztočni Dunkirk. V uradnem poročilu, ki je bilo izdano ob 10. uri zvečer, se glasi glede situacije: — Nemci so obstreljevali 4 kilometre od Neuportu ležeče mesto Iztočni Dunkirk. — Med Bethunom in Verdunom smo končno zasedli kraj Vermelles ter zavzeli pozicije na iztoku ob železnici, ob kateri se naše čete pomikajo naprej. V ostalem pa ni poročati ničesar novega.

Izpraznenje mesta Vermelles.

Berlin, Nemčija, 7. decembra. V današnjem oficijelnem poročilu se priznava, da so Nemci izpraznili iz taktičnih vzrokov mesto Vermelles. Kot napačne pa se označuje v poročilu vesti, da so se umaknili Nemci pri Yseri in da so bili Francozi v Alcaiji zelo uspešni. V zadnjem poročilu glavnega stana se glasi: — "Neresnična so poročila, da se naše čete pri Yseri umikajo." Vermelles smo izpraznili in sicer soglasno z našimi načrti, ker je naprestando streljanje francoskih topov povzročalo velike in nepotrebne izgube. Se stoječa poslopja se je razstrelilo in naše čete so nato zavzele že pripravljene postojanke iztočno od Ysera.

melles, v kateri smeri jim sovražnik ni mogel slediti. Južno-zapadno od Altkirch so obnovili Francozi svoje nasake, potem ko so dobili ojačenja. Vse nasake pa se je zavrnilo.

Francozi hvalijo svojo artilerijo.

Pariz, Francija, 7. decembra. V danes popoldne izdanem poročilu izjavlja vlada da je francoska artilerija izvrstna ter da je že v več slučajih nadkrilila nemško. Tudi v ofenzivi so Francozi na več točkah prekosili Nemce.

Nemška zveza ogrožena?

London, Anglija, 7. decembra. S fronte sem dospela poročila pravijo, da je ogrožena nemška črta med Metzom in St. Mihiel ter na drugih točkah v Woeverdiku. Poroča se, da so daleko sežni topovi zaveznikov pred par dnevi razdejali neki nemški transport pri Pagny ter da je obstreljevanje Arnville, ki leži kakih deset milj južno-zapadno od Metz, prekinilo nemško železniško zvezo s Thiancourt.

Vojaški kritiki pravijo v zvezi z današnjimi poročili, da je zadnje uspehe zaveznikov pripisovati zavezniški artileriji, ki je tudi v glavnem pripomogla k temu, da se je zadržalo Nemce pri Verdunu, Lille ter ob Yseri.

Nevtralnost zraka.

Bern, Švica, 7. decembra. Pritožbe Švice radi kršenja nevtralnosti od strani angleških zrakovplovcev so povzročile, da je angleška vlada pojasnila svoje stališče. Izrekla je svoje obžalovanje nad dogodkom, ko je letel neki angleški avijatik preko Švice v Friedrichshafen, a je obenem izjavila, da ne priznava gospodstva v zraku.

Vesti o morski bitki.

Buenos Aires, Argentina, 7. decembra. — Poročila iz Montevideo pravijo, da se tam neprestano govori o pomorski bitki na obali republike Uruguay in sicer med nemškim brodom in kombiniranim angleško-japonskim. Bitka se je baje že završila ali se pa vrši sedaj. Nadalje se poroča, da je odplul nemški parnik "Patagonia", v četrtek iz Montevideo ter da je imel na krovu provizije za nemško brodogradnjo. Med potjo pa ga je baje napadla in uničila angleška križarka "Glasgow". Nemška pomožna križarka "Kronprinz Wilhelm" pa je baje pred Montevideo potopila, neko francosko trgovsko ladjo, potem ko je vzela mostvo na krov.

Iz zadnjega poročila je razvidno, da se je pomožna križarka "Kronprinz Wilhelm" prikopala brodogradnji admirala Spee ter da se bo vdeležila pomorske bitke.

Angleški parnik potopljen.

Valparaiso, Chile, 7. decembra. Nemška transportna ladja "Prinz Eitel Friedrich" je pred Port Corral, potopila angleški parnik "Charcas", ki je odplul dne 1. oktobra iz New Yorka ter šel skozi Panamski prekop v Pacifik in proti Južni Ameriki.

Dva švedska parnika sta se potopila.

London, Anglija, 7. decembra. Neka Reuterjeva brzojavka poroča iz Stockholma, da sta švedska parnika "Luna" in "Everilda" zasedla na finski obali na miče ter se potopila. Posadko parnika sta rešili švedski vojniki.

so se potopili vsi, ki so se nahajali na parniku "Everilda".

Nemčija je zaplenila rušilec.

Kodanj, Dansko, 7. decembra. Neko poročilo iz Norveške pravi, da je Nemčija v svoje lastne namene zaplenila dva torpedna čolna rušilec, katere se je gradilo v Nemčiji za Norveško.

Izvoz bombaža v Nemčijo.

Savannah, Ga., 7. decembra. — Parnik "Carolyn" je odplul danes od tukaj v Bremen s tovorom bombaža. To je prva taka pošiljave odkar je izbruhnila vojna.

"Von der Tann" na poti.

Norfolk, Va., 7. decembra. — Iz Bordeaux, Francija, v Newport News došli parnik "Anglo-Bolivian" je prinesel poročilo, da se je nemški bojni ladij "Von der Tann", posrečilo priti od Kiela ter hiteti na pomoč nemški bojni ladiji "Karlsruhe", ki se nahaja v Atlantiku. "Anglo-Bolivian" je namreč njej brezčično brzojavna poročila z vsebino, da se je posrečilo bojni ladiji "Von der Tann" uti iz Kiela ter priti križarki "Karlsruhe" na pomoč.

Otvorjenje japonskega državnega zbora.

Tokio, Japonska, 7. decembra. Danes se je z velikim pompom otvorilo državni zbor. Prestolni govor cesarja se je deloma pečal z vojno ter se je naprosilo zbornico, naj dovoli zahtevane kredite.

"Mir na zemlji."

Rim, Italija, 7. decembra. — Papež Benedikt XV. si na vse načine prizadeva, da bi pomiril bojujoče se države. Njegova edina želja je, da bi se sklenilo za časa božičnih praznikov premirje. Papež nima veliko upanja, da se mu bo želja izpolnila.

Parizka borza zopet odprta.

Pariz, Francija, 7. decembra. Po preteku treh mesecev je bila zopet odprta tukajšnja borza, vendar pa se je sklenilo kaj malo kupčij.

Otvorjenje perzijskega parlamenta.

Teheran, Perzija, 7. decembra. Danes je šah z velikimi slavnostmi otvoril zasedanje parlamenta. V prestolnem govoru je poudarjal nevtralnost Perzije ter izjavil, da se nahaja dežela v dobrih odnosih z vsemi drugimi.

Ruska mornariška postaja na Alland-otočju.

Berlin, Nemčija, 7. decembra. Ruska admiraliteta se pripravlja, da ustanovi na Alland-otočju mornariško postajo in sicer radi tega, ker bodo pristanišča v Iztočnem morju kmalu zamrznila. Na otoke se je prevedlo živila in municijo in v bližini se nahaja veliko ruskih bojnih ladij.

Turki in Angliji.

Carigrad, Turčija, 7. dec. — Po reki Satt-el-Arab je plulo več transportnih ladij, na katerih so se nahajali močni oddelki angleških čet. Ko so se hoteli izkrcati, so jih napadli Turki in jih veliko pobili. Angliji so morali pustiti na obrežju nekaj strojnih pušk ter precejšnjo množico vojnega materiala.

Položaj v Egiptu.

Rim, Italija, 7. dec. — Položaj v Egiptu je za Anglijo silno resen.

voditeljev, ki ščuvajo ljudi k ustaji, niso s tem še napravili konca demonstrativnemu gibanju po vsej deželi. Na meji Gornjega Egipta se je zbralo več tisoč dobro oboroženih Beduinov, ki namenjajo vdreti v angleško ozemlje.

Rusi pred Batumom.

Berlin, Nemčija, 7. dec. — Kakor vse kaže, bodo Turki v najkrajšem času zavzeli Batum, najbolj važno rusko obmorsko mesto v Kavkazu. Turki se nahajajo v neposredni bližini mesta in so že zasedli vas Kedo. Oddelek turške kavalerije je tako poškodoval električne naprave pred mestom, da je ves promet ustavljen in da je mesto v temi. Pri nekem mostu so vjeli Turki 300 Rusov.

Turška križarka poškodovana.

Petrograd, Rusija, 7. dec. — Generalni štab ruske armade v Kavkazu naznanja, da se niso vršili na meji boji in da vlada ob celi fronti popoln mir. Turška križarka "Hamidieh" je naletela na mino, ki jo je precej poškodovala. Kljub temu je priplula v Bospor. V teku nekaj tednov bo zopet popravljena in sposobna za boj. Blizu Trapezunte so potopile ruske bojne ladje šest turških jadrnic.

Za varstvo kristjanov.

London, Anglija, 7. dec. — Iz Kodanjske poročajo: Častniki nemške generalnega štaba, ki se nahajajo v Turčiji, so naprosili vlado, da naj pošlje v Palestino 15.000 nemških vojakov. V slučaju, da bi bila turška armada pri Sueskem prekopu potolčena in se morala umakniti, bi začeli Turki takoj masakrirati kristjane. Skoraj gotovo bi tudi razdejali Jeruzalem.

Villa in Zapata.

Mexico City, Mehika, 7. dec. — Danes sta se sestala v Xochimilco Villa in Zapata k dolgi konferenci in pri tej priliki sklenila, z vsemi silami delovati na to, da se bodo razmere v Mehiki vendar enkrat uredile. Kakor hitro bo to najvažnejša naloga rešena, se bosta umaknila v privatno življenje in se ne bosta več pečala s politiko. Konferenci je prisostvoval tudi Leo Canova, zastopnik Združenih držav. Villova armada, ki šteje štiri zore, bo že tekom tega tedna začela operirati proti Carranzu. Prvi zbor, sestojec iz 18 tisoč mož, bo odšel proti Vera Cruzu, drugi proti Guadalahari, tretji proti Tampico, četrta pa proti Saltilli. Zapatove čete že oblegajo mesto Pueblo.

Še ničesar oficijelnega.

Washington, D. C., 7. dec. — Državni departament ni dobil še nobenega poročila o konferenci med Villom in Zapatom. Državni tajnik je danes odločno dementiral vest, da je Anglija zahtevala, da naj se razprava glede Bentona obnovi. Rekel je, da se Anglija sploh ne bo več pečala s to zadevo.

Otvoritev konvencije.

Washington, D. C., 7. dec. — Prihodnji teden se bo začela v Mexico City velika konvencija. Vojaški in civilni člani, ki bodo na njej zastopani, bodo izvolili novega provizoričnega predsednika.

Buletin državnega departamenta. Washington, D. C., 7. dec.

državni departament sledeči buletin:

Španski konzul v Mazatlanu, ki se je nekaj spril z oblastmi, je na krovu nekega pacifiškega parnika odpotoval v San Francisco. General Eduardo Hay je došel iz Saltilla v Monclovo, kjer bo poskušal pregovoriti uradnike, da bi ostali zvesti Carranzu. 14. oktobra je bil izpuščen na prosto škof Segura iz Tepica.

General Salazar.

Washington, D. C., 7. dec. — Tukajšnje justično ministrstvo je dobilo poročilo, da je general Juan Salazar, ki je začel pred kratkim v Mehiki novo revolucijo, ameriški justični begunec. V nekem mestu v New Mexico je bil po krivem prisegel. Ko so ga ameriške oblasti zasledovale, je pobegnil preko meje.

Pregnani Amerikanci.

Washington, D. C., 7. dec. — V Vera Cruz je dospelo šest Amerikancev, katere so pregnali banditi z neke farme, ki leži 150 milj južno od mesta. Državni tajnik Bryan je storil vse potrebno, da jih bodo prepeljali v Združene države. Državni departament nima še nobenega uradnega poročila, da je začel general Salazar z novo revolucijo.

Konec stavke.

Denver, Colo., 7. decembra. — Stavka premogarjev se bliža koncu. Predsednik U. M. W. of A. je rekel, da bo na prihodnji konvenciji coloradskih premogarjev predložil resolucijo, da naj se stavka konča.

Kloroformirana družina.

Oboroženi ulomilci so udrli večeraj v stanovanje Dominika Diblasisa na istočni 81. cesti v New Yorku. Kloroformirali so njega, njegovo ženo in otroka ter odnesli vse vrednostne predmete, ki so se nahajali v stanovanju, med njimi tudi sto dolarjev v gotovini, katere je imel Diblasis skrite pod posteljo.

Viharji in izvanredno slabo vreme.

Vihar iz severno-istočne smeri, ki divja že od sobote, je napravil povsod od South Carolina pa do Massachusetts na obali veliko škodo ter je skoro popolnoma onemogočil promet v newyorškem pristanišču.

Jekleni vozovi za podzemsko železnico.

Frank Hadley, manager newyorške železnice, je večeraj obljubil javni prometni komisiji, da se bo uvedlo masivne jeklene vozove na mesto dosedanjih lesenih. Prosil pa je, naj se mu dovoli za to nekaj časa, ker bo stala ta izprememba kakih \$400.000. V obratovanju je sedaj še 475 lesenih vozov.

Naznanilo glede knjig.

Vsed vojne zelo trpi pomoraka vojnja za tovar in za to ne vemo kdaj dospojo sem "Mohorjeve knjige in Pratikke." Kakor hitro bomo obveščeni, da se nahajajo na kakem parniku, bomo to naznanili. Zato nasedaj nikomur ne moremo ustrediti s temi knjigami.

Oče Abrahama Ruefa umrl.

San Francisco, Cal., 7. dec. — Danes je umrl tukaj 69-letni Mayer Ruef, bivši politični voditelj San Franciscosa. Bolehal je od onega časa, ko so obsojili njegovega sina Abrahama na štirinajstletno ječo.

Stavka.

Wilkesbarre, Pa., 7. dec. — Danes je zastavko petsto delavcev, ki so bili zaposleni v premo-gorovu štv. 7. Zastavkali so zato, ker je odpustilo vodstvo nekega delavca brez posebnega vzroka iz službe.

Maščevanje ošeta.

Cashmere, Wash., 7. dec. — Večraj je ustrelil Harry E. Carr učitelja E. D. Franklina, ki je zapeljal njegovo hčer. Bil je na mestu mrtev.

30.000 Albancev lakote umrlo.

Washington, D. C., 7. dec. — Postanik Morgenthau je sporočil danes državnemu departamentu, da je umrlo v Albaniji in Palestini zadnji čas 30.000 oseb od lakote. V deželi vlada nepopisna revščina.

Zmrznjena jajca iz Kitajske.

Parnik "Brodmount" ki je dospel večeraj v New York iz Hongkonga preko Panamskega prekopa, je pripeljal 63.238 zabojev jajc. To je prva pošiljatev te vrste, ki je dospela v newyorško pristanišče. Tover ne ostane v Ameriki, temveč je namenjen za neko vojskujočo se silo v Evropi.

Proces radi umora.

New City, N. Y., 7. decembra. Chas. Clearyja, odličnega politika v Rockland County, se bo procesiralo tukaj radi umora 18 letnega sina. Proces se prične v četrtek, dne 17. decembra. Umor je svoj čas vzbudil povsod veliko senzacijo.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pomene na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bomo istega vrtili pošiljateljcem.

V sedanjem položaju pa ni mišliti, da bi denar došel v roke naslovjenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsakdo ve, da sedaj potrebujejo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 22 de 25 dni in v približno tem času bode denar v stari domovini tudi izplačan. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za najne potrebe in za enkrat ne več kakor 500 K.

G o n e :

K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.00
10....	2.10	110....	22.00
15....	3.10	120....	24.00
20....	4.10	130....	26.00
25....	5.10	140....	28.00
30....	6.10	150....	30.00
35....	7.10	160....	32.00
40....	8.10	170....	34.00
45....	9.10	180....	36.00
50....	10.00	190....	38.00
55....	11.00	200....	40.00
60....	12.00	250....	50.00
65....	13.00	300....	60.00
70....	14.00	350....	70.00
75....	15.00	400....	80.00
80....	16.00	450....	90.00
85....	17.00	500....	100.00
90....	18.00		

TVERKA FRANK SAKNER

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
"pol leta" \$3.00
"pol leta" 1.50
"pol leta za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
"Evropo za vse leto" 4.50
"pol leta" 2.50
"četrtletno" 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročujejo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

"Knjiga enoročnega".

Neki ogrski grof ali baron Zi-
ehy je pred kratkim izdal knjigo
z naslovom "Knjiga enoročnega".

V svoji mladosti je bil izgu-
bil desno roko, mogoče v dvobo-
ju, mogoče na lovu (pri delu go-
tovo ne!) in sedaj je popisal svo-
je spomine. Taki gospodje ne pi-
šejo namreč iz ljubezni do stvari
same, pač pa zategadelj, da jih
svet nekaj časa občuduje, da
ljudež nekoliko govore o njih. V
knjigi je popisal, kako se človek
nauči z eno roko opravljati skoraj
vsa dela, katera je prej oprav-
ljal z obema. Potreba je samo
vstranosti in trdnosti volje.

Toliko pojasnila torej o grofu,
sedaj pa nekoliko o plačilu, ki ga
hoče dati Avstrija svojim ljudem,
kateri so izgubili na bojišču des-
no ali levo roko.

Izljubljansko, skorajgotovo tudi
vse ostalo avstrijsko časnopisje je
priobčilo vest, ki se glasi približ-
no takole:

"Knjiga enoročnega". Ogr-
ski magnat je izdal knjigo z na-
slovom "Knjiga enoročnega",
v kateri opisuje, kako se je
učil in prizadeval, da se je na-
učil opravljati vsa dela z levo
roko. Knjiga bo posebno dobro
došla onim slovenskim fantom,
ki so izgubili na severnem ali
južnem bojišču desno roko."

Marsikaj psok, marsikaj brid-
ke ironije smo že čitali, toda take
stvari še nikoli. Ali ni to lumpa-
rija, ki smrdi do neba? Bridko-
smesno je, česa si avstrijska go-
spoda vsega ne dovoli.

Možna, očetu štirih ali petih o-
trok, odsečejo v Galiciji desno ro-
ko. Žena je doma žalostni zbolela,
otroci nimajo kaj jesti. Pohablje-
ne za vse življenje se vrne do-
mov. Kaj naj začne? Kruha ni,
dela veliko, pa ga ne more oprav-
ljati, ker nima roke. Prosi za pod-
poro, pa mu milostno odvrnejo:
"Veš kaj, prijatelj, kupi si
"Knjigo enoročnega", toliko
in toliko kron stane, potem se pa
uči kot se je učil tisti ogrski baron,
ki ni vedel, kako bi s časom go-
spodaril. Poglej, kako je dobro
na svetu! V Avstriji je par tisoč
ljudi brez roke, pa ti pride ogrski
gospod, da par nasvetov — in ko-
neč je rešene!"

Tako plačuje Avstrija ljudi, ki
so šli za vojno in se vrnili brez
roke. Slab je tak gospodar, poni-
ževalno je njegovo plačilo.

Čudno se nam zdi, da nekateri
tega ne izprevidijo, čudno se nam
zdi, da so med nami še taki, ki
jeze pozeleno, če kdo obsoja že
pred celim svetom stokrat obsoje-
no Avstrijo.

Veseli smo, ko vidimo, da šte-
vilo takih v vsakim dnem pada.
Vedno manj jih je, in že sedaj
jim je znanjalko dokazov, da je
Avstrija pravična. Vse so pove-
dali, kar jim je bilo na srečo. Na
pomoč so poklicali zgodovino in
pokazali vsako najmanjšo dobro-
to, ki nam jo je storila Avstrija,
desetkrat, stokrat povečano. Vse
knjige so previdno zamolčali, mi-

sleč v svoji kratkovidnosti, da
mora biti tako.

Avstrijskega gospodstva mora
biti konec, in končano bo mogoče
še prej kot si mislimo!

Dopisi.

Aliquippa, Pa. — Glede delav-
skih razmer smo na istem stališču
kakor povsod v Združenih drža-
vah. Na stotine in stotine ljudi
hodi zaman pred tovarne čakati,
kedar se bo gospodov tovarnar-
jem zljubilo, da jim bodo dali ka-
ko delo. Sem ne svetujem niko-
mur hoditi. — Tukaj bomo vse
časopise, kar jih izhaja v Ameri-
ki, zato smo pa dobro poučeni o
evropskem dirindaju. Z vašim
stališčem se popolnoma strinjam.
— Nesreča tudi tukaj ne po-
čiva ter zasleduje zdaj enega,
zdaj drugega rojaka. Antonu Ža-
garju želimo, da bi kmalo ozdrav-
el. Tudi mene je zasledovala ne-
sreča. Pred letom dni sem se v to-
varni spodtaknil in padel na kos
zarjavelega železa. Hodil sem se
zdravit k različnim zdravnikom,
pa mi niso veliko pomagali. Sled-
nji sem se šel zdraviti v bolnišni-
nico v Pittsburgh, Pa. Tam sem
se moral podvreči težki operaciji,
katero sem srečno preživel. Za-
hvaljujem se rojaku John Ogrizu,
ki me je prišel obiskati v bolnišni-
co, kar me je nahujač v bolnišni-
ci. — K sklepu pozdravim
tukajšnje delavske razmere. V tu-
kajšnjem premogovniku se dela
3—4 dni na teden, zasluček je pa
jako skromen. Kakor povsod, ta-
ko tudi tukaj ne manjka kruha
zob. Po West Virginiji inamo du-
šo, ali ne v rovu, marveč doma
na stanovanju. Kdor hoče tukaj
živeti, pa mora želodec izmenjati.
Imeti mora želodec kakor kame-
la, da se ob priliki napije ječme-
novca za več tednov. Besedo ječ-
menovec moramo tiho izgovarjati
kakor Ribničan, ki vozi oves, da
ga konj ne slisi. Naša naselbina
šteje po številu 15 mož. Narasla
je kakor gobica po dežju in bo tudi
hitro propadla, ako se ne izboljša
delavske razmere. Vsak iz-
med nas pripada k eni ali drugi
Jednoti. Največ je tukaj Srbov,
nekoliko Madjarov in Poljakov.
Da nisimo brez Italijanov, to se
razume samo ob sebi. Pozdrav! —
Vipavski pečlar.

Red Wing, Minn. — Le redko-
kedar se čita kak dopis iz našega
malega, a vendar zelo prijaznega
mesta Red Wing. Čitam v časopi-
sih, da se povsod zelo slabo dela
in da je že več tovarn popolnoma
ustavilo delo. Tukaj se vendar do
sedaj ne moremo pritožiti. Po
vseh tovarnah se dobro dela, po-
sebnost pa v tovarni za usnje, tako
da še nekateri delajo po 14 ur na
dan. Novic ne vem dosti. Dne 20.
novembra se je poročil tukaj ro-
jak John Dobnik, doma iz Mozir-
ja v Savinjski dolini na Štajer-
skem, z gđ. Mici Jeraj. Napra-
vili smo lepo plesno zabavo, da
smo se vrteli do ranega jutra. Tu-
di ječmenovec ni manjkalo in
sladkega vinca. Za dober prigriz-
ek se zahvaljujemo rojakinji Li-
ni Bastel, ker je vse potrebno
preskrbel. Novoporočencema že-
limo vse skupaj mnogo sreče. Po-
zdrav rojakom in rojakinjam! —
Mrs. Paula Ermen.

Walsh v stavkarskem okrožju.
Denver, Colo., 6. dec. — Pred-
sednik zvezne industrijske komi-
sije, Frank P. Walsh, je odpoto-
val danes iz Denverja, da nabere
v stavkarskem okrožju informa-
cije ter obenem zasliši vrhovnega
poveljnika tam nastanjenih zvez-
nih čet, polkovnika Locketta.
Walsh je odpotoval v Trinidad
ter bo obiskal tudi šotorišče Lud-
low.

Glasom dosežaj nabranega ma-
terijala znaša materijalna škoda
bojev kakih osem milijonov do-
larjev. Gonilna sila je John D.
Rockefeller, ki ne šteti nikake
svote, da zamori stavko. —

Milko Vogrin.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje.)

Vse to, zakaj je bil avstrijski
vladi "nezanesljiv", je zvedel se-
daj tudi Vogrin sam po svojem
prijatelju na Dunaju, do kate-
rega je bil pisal o tej zadevi. A naš
rodoljub mu je še več razodel. Po-
ročal mu je, da je bil pred krat-
kim pri ministru tudi gospod
vitez Skenovski, pri katerem je
Milko nekaj podučeval. Ta ga je
očrnil kot političnega rogovileža
in hujskajočega vladinega na-
sprotovalca!

"Kolikor jaz vem in vidim",
piše Vogrinov prijatelj, "imajo
na Dunaju o Tebi in Tvojem delo-
vanju krive nazore. Ali bogme,
takih predsodkov je težko, včasih
celo nemogoče docela odstraniti.
Saj veš, da je lažje z obrekova-
nim spraviti koga ob dobro ime,
nego mu ga pa nazaj pripraviti!
Nicesar Ti nočem prikrivati, dra-
gi moj prijatelj. Zdi se mi, da ne
dobiš hitro stalne službe, pred več
leti gotovo ne. Mnogo je kandida-
tov-prosileev izprašanih kakor Ti.
Toda med temi izbirajo si tukaj
najrajši take, do katerih imajo v
vsakem oziru največje zaupa-
nje!"

Te novice so seveda Vogrina
hudo dirale. Naenkrat mu je
padla mrena z oči. Zdjaj je videl
vse jasno. Nad žalostnimi nasle-
dk svojega govora pri Janeževci
slavnosti se ni Milko nikakor ne
čutil. To mu je bilo vsaj verjet-
no. A nezapodno mu je, zakaj
ga opravlja in črni baš gospod
Skenovski sam. Saj mu je bil ta
mož vedno naklonjen! "Jeli ti
mogoče? Jeli to res?" vprašal je
večkrat Vogrin samega sebe. Rad
bi bil dvomil nad tem poročilom,
ali prijatelj njegov bil mu je pre-
zanesljiv in odkritosrčen poroče-
valec. Temu je moral hote ali ne-
hote verjeti. Iskral je torej povsod
vzrokov za tako vedenje gospoda
Skenovskega. Naposled ga je na-
šel — v svoji ljubezni do Olge.

Čim dalje pa je o tem premi-
šljeval, tem bolj mu je prihajalo
verjetno, da ga je najbrže baron
Benda v svojem sovraštvu in stra-
sti očrnil pri gospodu Skenov-
skem. Saj je pa tudi zadnjič v Po-
rečah hudo nasprotoval njegovim
madjarskim političnim nazorom.
Povrh pa mu je on še gotovo tudi
poročal o Olginu ljubezni do nje-
ga, ubogega domačega učitelja.
Tako bi bil gospod Skenovski vse
svoje pote proti njemu storil le iz
skrbni do svoje Olge, češ, deklici
je treba uničiti vse upanje na u-
spešno ljubezen do Vogrina!

Stoprav zdaj mu je postajalo
jasno, kako strasten in odločen
nasprotnik mu je bil baron Ben-
da. Zavezal se je z gospodom Ske-
novskim, Olginim očetom samim,
da mu zagradi pot do samostalno-
sti ter uniči vse upanje do Olge.
A to še ni bilo dovolj! Tudi po
življenju mu je stregel zgolj iz
ljubosumnosti in strasti. Ali ko
ga ni mogel zavratno in natiho-
ma pogubiti v valovih Vrbskega
jezera, hotel je očitno doseči svoj
namen v dvoboju!

"In vse to moram trpeti zato",
vzdihne naposled Milko, "ker
sem ljubil Olgo in ona mene!"

Pri takih mislih pa mu zavre-
kri v žilah. Žolč mu vzkipi same
jeze in sovraštva do barona Ben-
berta. Sree se mu krči, ko le po-
misli, kakšno krivico mu dela
svet in kake spletke se po nedolž-
nem snujejo proti njemu. In v tej
nesreči ga zapuščajo vsi. Celo Ol-
ga in nje mati sta se umaknili iz
njegove bližine, ne da bi mu bili
podali roko v slovo!

To spoznanje je vzel Vogrinu
ves up in nado v sebe in svoje živ-
ljenje. V njegovem sreću so izgi-
nile vse želje, ki jih je nekaj do-
gaj, le ena ne, A to ni bila želja
po boljši bodočnosti, niti hrepe-
nenje po sreči in mili usodi, tem-
več to je bila strast po osveti in
maščevanju.

To ni bil več oni mirni Milko,
ki se je s svojim nežnim pogle-
dom prikupil vsakemu sreću, tem-
več iz njegovih oči je žarela zdaj
le strast in osveta. Poklical bi ba-
rona Roberta, naj se opraviči
pred njim; zahteval bi, naj mu
vrne dobro ime, katero je očrnil
s svojim obrekovanjem. A če bi
on tega ne storil, meril bi se še
pot z njim v dvoboju. On tedaj bi
mu zagnal brez arca in milosti
sablino ost v sredino njegovega
drobja!

A vse to je bila zdaj le prazna
želja. Zastonj so iskale Vogrinove
izkre oči svoj plen na obrežju
Vrbskega jezera. Baron Benda ni
tudi več na Dunaju. —

v Porečah, on se ni več vozil po
sinjih valovih koroških vod, am-
pak zdaj se je veselil svoje zmage
nad Olgo in Vogrinom na Du-
naju!

Baron Benda se ni bil poslo-
vivši se od Olge in njene matere
v Porečah, napotil na Ogrsko k
svojemu polku, kakor je odhajaje
trdil, temveč on je šel naravnost
na Dunaj k Olginemu očetu, go-
spodu Skenovskemu. Tu pa je
njemu povedal vse, kar je bilo
med Olgo in Vogrinom; da, še
več! Razodel mu je med drugim,
da so lopovi zavratno napadli
Riharda na obrežju Vrbskega je-
zera; Vogrin je bival potem sam
brez vsake sile in potrebe nekaj
dni v Skenovski vili. Ta napad na
njegovega sina pa je seveda na-
lašče nasnoval Vogrin, češ, na tak
način pride najprej z Olgo v do-
tiko. Kar se je pa v teh dneh go-
dilo v njegovi vili, o tem pa on
kot mož, poln ljubezni do Ske-
novske rodbine, rajši molči. Saj
se bode žalil bože gospod Skenov-
ski itak sam moral prepričati o
resnici njegovih besed. Dovolj je,
ako mu le toliko pove, da je Vo-
grin onecastil njegovo rodbino in
on se boji, da bodo zaradi tega še
ljudje s prstom kazali za njegovo
hčerjo!

To zlobno obrekovanje je za-
delo pravo struno v sreću skrbne-
ga očeta. Zakaj on je, četudi ne
rad, verjel odločnim, zanesljivim
besedam ogrskega magnata, tem-
bolj, ker so se one navidez stri-
njale s poročilom njegove sopro-
ge. Ves obupan je divjal Skenov-
ski po sobi, zvedevši to strašno
novico. Izpustiti je hotel od doma
hčer in mater, ločiti se je mislil
na veke od svoje žene.

A v tej besnosti in žalosti uti-
laži ga zopet plemeniti baron Ro-
bert. On sam se ponudi, da hoče
sramote rešiti njegovo hčer in ce-
lo rodbino. Zaveže se, da vzame
Olgo za ženo, ako mu Skenovski
toliko in toliko dote kar na roko
odšteje; češ, deklica se mu usmili
in le iz ljubezni do nje doprinese
to žrtve!

Nato se pogodita Skenovski in
Benda. Prvi naj poplača najbolj
nadležnim upnikom dolgove. Ben-
da pa mu obljubi, da se takoj z
Olgo poroči. A v jesen, ko pride
iz Bosne nazaj, pa jo odvede kot
ženo v svojo grajščino na Ogrsko.

Ker pa čas ne praznuje, bilo je
zdaj treba vse v največji naglici
izvesti. Zlasti baron Robert je ho-
tel in moral ta čas dobro pora-
biti. Največja težnja mu je seve-
da bila, da se prikrade v Olginu
obližje, mence, da se zdaj deklica
njemu kot ženinu gotovo uda.
Moral je namreč, predno se odide
v Bosno, skrbeti za to, da mu bo
de pozneje mogoče istino svoje
trditve o Olgi dejansveno doka-
zati.

Po omenjenem dogovoru brzo-
javi tedaj gospod Skenovski svoji
soprogi še pozno zvečer. In ona
je, kakor že vemo, vsa prestraše-
na sprejela o polnoči brzojavno
poročilo od svojega moža. A med-
tem, ko so Skenovski potovali iz
Poreč na Dunaj, vedel si je že bar-
on Benda izprostiti dopusta. Te-
daj pa je ostal do skrajnega časa
pri Skenovskih na Dunaju, radu-
joč se svoje zmage.

Glas Robertove slave pa je do-
šel tudi v Poreče in do Vogrinov-
vega doma.

Bil je ravno teden pretekli, od-
kar so se poslovili Skenovski od
Vrbskega jezera in lepe zemlje
koroške. Vsa ta čas pa ni bilo ne
sluha ne duha o njih. Nikdo v Po-
rečah ni vedel, zakaj so Skenov-
ski tako nenadoma zapustili svojo
vilo, vrt in gozdič. Tudi dr. Sir-
niku je bilo vse temno in skriv-
nostno. "Njegov prijatelj Milko,
h kateremu je še vedno vsak dan
prišel večer prihajal, prosil ga je
sicer, naj pozveduje, kaj je prav-
zaprav vzrok njihovega odhodu,
ali tudi on sam ni mogel nič go-
tovega zvedeti.

V vili gospoda Skenovskega
sta bivali zdaj samo dve osebi, in
sicer kuharica in hišinja. Ti sta
poopravljali na vrtu ter varovali
hišo in celo posestvo. Tudi pri teh
je popraševal dr. Sirnik, kadar
je mimogrede videl na vrtu,
ali še celo ti dve domači osebi ni-
sta imeli z Dunaja nobenih poro-
čil o svoji gospodi.

Velika radovednost je torej
mučila dr. Sirnika, a še bolj je
nadlegovala ona njegovega prija-
telja Vogrina. Zadnji je sicer tr-
dil, da Skenovski zaradi tega o
sebi ničesa ne poročajo, ker se je
Olgina ljubezen do njega ohla-
dila, ali Sirniku dozdevalo se je
to neverjetno. Saj bi inace lahko
pisali svojemu poslom, a tega še do
sedaj tudi niso storili.

Vsa ta skrivnost pa je stopila

govorilo po celi kopeli. Kako pa
tudi ne! Novica je bila čudna in
sama po sebi malo verjetna.
(Dalje prihodnjic).

**Možnariji, velikani minu-
lih dob.**

Vse govori danes o velikanskih
nemških 42centimetarskih mož-
narijih. Če pa pogledamo v zgo-
dovino, tedaj vidimo, da niso
možnariji velikani nobena novost.
Anversa, ki je bila sedaj razstre-
ljena z nemškimi topovi, je videla
že pred svojimi zidovi še ogrom-
nejše topove. Leta 1832 je zgradil
francoski inženir možnarja, ki je
imel kaliber 60 cm in s katerim
naj bi francoska armada oblegala
Anverso. Dolgost tega možnarja
je bila 2 m, teža 7750 kg. Ta ne-
stvar je oddajal okoli 293 kg tež-
ke kroglice in za strel je bilo po-
trebno 50 kg smodnika. Možnarja
je vozilo 6 parov konj. Uspehov
pa ta možnar ni imel, ker le vsa-
ka deseta kroglica je zadela. Vsa
strel je veljal 400 frankov, dočim
velja danes strel iz nemških 42-
centimetarskih topov 38,000
mark. Po vojni iz leta 1832 so de-
lali z možnarjem daljše poskuse,
pri katerih je počila lafeta, nakar
so ulili nov, silnejši možnar, ki je
pa bil neuporabljjen postavljen v
muzej.

Se ogromnejši je bil možnar, ki
ga je sestavljal francoski inženir
Mallet. Ima kaliber 90 cm, torej
več kot dvakrat več, kakor seda-
nji nemški; kroglica je tehtala
1550 kg. Njegovo življenje pa je
bilo silno kratko. Po četrtem
strelu je bila cev že tako poško-
dovana, da je bil neuporaben.

Pa tudi ta velikan ni bil največji.
Pred vhomom v Kreml v Mo-
skvi je postavljen top, ki se ime-
nuje "ear pušk" in ki ima kali-
ber 1 metra. Iz tega topa bi se iz-
streljale 20 metrskih centov tež-
ke kroglice, kar bi bilo gotovo ne-
varnejše moštvo pri topu kot pa
sovrážniku.

Tudi pri Turkih najdemo mož-
narje velikane, ki so imeli kali-
ber 80 cm. S tem topom so stre-
ljali pri obleganju Carigrada,
pretes strela pa je umoril vse
moštvo pri topu. Turki so imeli
sploh zelo radi topove velikane.
Še do zadnjega časa je obstajal
velik del dardanelskih baterij iz
takih topov.

Misel, zvišati z razširjenjem
kalibra učinek topov, je zelo sta-
ra. Že leta 1470 so zgradili 58 cm
topove. Učinek topov velikanov
pa ni bil nikdar v razmerju z njih
težavnim transportom, dragoce-
nostjo in končno tudi slabim ar-
tilerijskim uspehom. Zato je bil
dolgo časa top s kalibrom 30 cm
največji, dokler se ni končno po-
srečilo zgraditi Nemcem 42 cm
topove, katerih učinkom se danes
čudi ves svet.

Samomor dijaka.

V nekem hotelu na Broadway
v New Yorku se je v nedeljo zju-
traj ustrelil vseučilišnik Robert
H. Jones. Kaj ga je gnalo v smrt,
ni znano.

Umor.

Galveston, Texas, 6. dec. —
Neki mehiški bandit je ustrelil
26letnega Angleža Walter R. In-
nes-a, superintendenta neke plan-
taže pri Juel, Mehika. O banditu
nimajo dosedaj še nobenega
sledu.

6 mrtvih in 50 ranjenih.

Napoli, Italija, 6. dec. — V bli-
žini Casina se je pripetila grozna
železniška nesreča. Pri koliziji
dveh vlakov je bilo šest mrtvih in
50 ranjenih. Dosedaj še ni znano,
kdo je zakrivil nesrečo.

Razburljiv šport.

Gospod: — Plavalni šport je
menda zelo razburljiv. Kaj ne?
Gospodična: — Mislim samo
za gospode, ki nas gledajo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zdravnik, N. Y. — Jako dober
zdravnik je dr. Pius Rensen, 129 E.
92. St. Ordinira od 1—2. popold-
ne in od 6—8. ure zvečer.

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec, star 45 let, brez otrok,
imam stalno delo kot kovač, go-
vorim slovensko in nemško, se že-
lim seznaniti s Slovenko v staro-
sti od 35 do 45 let. Na denar ne
glemam in tudi ne, ako je vdova
brez otrok. Pisnu prilogo sliko,
Joseph Kajan.

NAZNANILO.

Članom društva Večernica št.
13 S. D. P. Z. v Baggaley, Pa., se
naznanja, da se bo prihodnja seja
vršila dne 13. decembra t. l. ob
1. uri popoldne. Te seje se mora
vsakdo udeležiti, ker bo volitev
novega odbora za bodoče leto.
Kdor izostane brez važnega vzro-
ka, bo moral plačati 50c v dru-
štveno blagajno.

S sobratiskim pozdravom
(8-10—12) Ant. Planinšek.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Alojzija št.
36 J. S. K. J. v Conemaugh, Pa.,
se tem potom naznanja, da je bi-
lo sklenjeno pri zadnji seji dne
15. novembra, da se mora vsak
član v okrožju 5 milj udeležiti
glavne letne seje dne 20. decem-
bra. Kdor izostane brez zadostne-
ga vzroka, bo moral plačati 50c
v društveno blagajno. Pri tej seji
bomo volili odbor za bodoče leto.
Vsi oni člani, posebno oddaljeni,
ki so dolžni, naj pošljejo vse pri-
spevke do omenjenega dne, da
bom zamogel knjige urediti. Kdor
se ne bode ravnal po društvenih
sklepih, ravnalo se bode z njim,
kakor nam velevaljo pravila.

Z bratskim pozdravom
John Brezovec, tajnik.
(7-9—12)

NAZNANILO.

Tem potom se naznanja vsem
članom društva sv. Andreja št.
84 J. S. K. J., da se vsi glavno
zborovanje društva dne 20. dec.
t. l. v Trinidad, Colo.

Prosi se vse člane, da se zboro-
vanja gotovo udeležijo, katerim
pa ni mogoče, pa naj pošljejo za
asesment gotovo do 25. dec. t. l.,
ker drugače so suspendirani.

Obenem opozarjam vse člane,
katere sem bil primoran suspendi-
rirati, da naj poravnajo svoj
dolg, da bodo zopet sprejeti.

Z bratskim pozdravom
Martin Oreckar,
225 W. M. St., Trinidad, Colo.
(8-9—12)

Velika zaloga vina in žganja.**MARIJA GRILL**

Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 80c.
Drožnik 4 gallone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
" 4 gallone (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Najmodernejša**TISKARNA****"GLAS NARODA"**

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijako organizirana:

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

Javen poziv sinovom in hčeram mater slovenskih.

Iz tisočih ran krvavi slovenski narod! Več kot šeststo let smo stali Slovenci na braniku za Nemce in Habsburžane. Od Siska do Kustoe, od Visa do Rave Ruske, smo prelivali svojo kri za tujo. V plačilo dobivamo bakrene kolajne za zasluge — naši bratje, naše sestre, naši roditelji, naši sinovi, naše hčere pa stradajo v vsaki slovenski vasi. Naše gorje je priklopelo do vrhuna. Pred nami je odločitev. Spas ali pogibelj! Ostanke slovenskega naroda, vstopljeni v nepopisno tugo pred znanimi in neznanimi svojimi grobovi, nam kličejo: Otmite nas! Pred nami je Kosovo ali Kumanovo! Jaz si zbiram Kumanovo in dan vstajenja; onim bratom mojim, ki so si zbrali Kosovo, pa želim spoznanja in kesanja!

Sutra čemo vidjeti, što je vjera, što-li nevjera!

Avstrije ni več, Avstrija ne bo preživela razvalin!

Danes prihaja novica iz Cika-ge, da so se bratje Čehi ondje zedinili v svojo ligo, ali junto, katere dolžnost bode predložiti za veznikom ob sklepanju miru želje svobodnih ameriških Čehov. Te želje so izražene v eni besedi: Svoboda!

Pred nekaj tedni sem predlagal v tem listu, da se prebudimo Slovenci v Ameriki in postanimo rešitelji križanega svojega rodu v starem kraju. Čehi so nas sedaj prehiteli. Oni vedo za kaj gre, oni že delajo.

Kam naj pridemo Slovenci po sklepu miru?

Čehi bodo imeli svojega zastopnika ob sklepanju miru. Zavezniki bodo brez dvoma upoštevali njih želje. Angleška vlada je že zdavnaj sama namignila, da se bode spoštovalo upravičene želje slovenskih narodov pod avstrijsko vlado.

Ali smemo mi Slovenci spati?

Če bodedo spali, se nam zna zgoditi, da bodedo razcepljeni še na več vlad kot pa sedaj. Če se hočemo ohraniti, moramo ostati pod eno vlado. Samo, da bi bila slovenska!

Tistim malovernim dušam med nami, ki se boje Srbov ali Rusov, kličejo: Pogledite, kako lepo ravna Rusi in Srbi s svojimi brati. Ne Rusom, ne Srbom bi se ne izplačalo zaradi vere z nami drugače postopati nego s svojimi državljani. Se noben narod ni sklenil tako ugodne pogodbe s sveta stolico kakor Srbi ravno pred izbruhom vojske. In danes trtjuje ruski car stotisočake za popravilo škoda, ki so jo Nemci naredili na poljskih cerkvah, Poljaki na Ruskemu in na Nemškem so kot en mož za Ruso. Beseda Srb za mene nima strahu, meni je Srb ravno tako drag kot Bulgar, ali Hrvat, ali Slovenec. Mi smo le en narod. Mi smo Jugoslovani. Če mi hočemo, nam ne more noben vrag zabraniti edinstva. Edinstvo bo naša, samo če hočemo. Pod Avstrijo in Nemčijo nimamo ničesar in nikdar ne bodedo ničesar imeli. Če v šeststo letih nemške vlade nismo imeli drugega nego robstvo in prelivanje krvi, ne bodedo imeli ničesar drugega.

Na nasprotni strani, tako daleč, da se ga še vidi in sliši, je srce naše baterije — poljski telefon, ki je v zvezi z opazovališčem in z mizo od katere daje stotnik povsem mirno svoja povelja. Ta mir, s katerim se dajejo povelja, nestrokovnjaka najbolj preseneti.

Naši mečejo smrt v najgroznejši obliki ven med sovražnike in so vedno v enaki nevarnosti. Pri tem pa na njih obrazih ni opaziti najmanjšega razburjenja. Pušijo svoje pipe in mirno spe v zakopih, ko nad njimi jadra smrt.

Morda jih miri ravno okolnost, da sovražniki ni videti, kar pa mene strašno razburja. Čez tri redi gričev, četrto dolino, kakih pet kilometrov daleč, pošilja ta baterija svoje smrtonosne krogle. Kakor divje zveri so naše lafete pripravljene, vzdignjene kvišku, da napadejo sovražnika. Ko se zasliši povelje "streljati", potegne kanonir čisto mirno in strokovno na vrvi, top se stese v svoji notranjosti, se malo pomakne v ozadje in pošlje z groznim glasom pogubno granato čez hribe in doline. Se se vsi tresemo hrepenenja po nadaljnjem boju, pa odprejo topičarji zaklopnice, zginejo v dimu, ki ga je napravil eksploziv, in iz nekaj časa izidejo.

Soteska se je zavila proti zapadu. Voditelj nam pokaže v ospredje: "Tam le je baterija". Jaz pa ničesar ne vidim. Pa smo tako razburjeni, da čemo v letalnem krogu med drevjem naprej, in ko smo gozdni zapustili, zagledamo onstran neznatne vdolbine v senci nekoliko borovcev rezervno baterijo našega polka, pripravljeno, da iz vzdignjenih žrel posipa sovražnika z ognjem. V tem hipu pa že priskoči nadporočnik z železnim križem na prsih, da pregleda listine nena-đnih gostov. Ko smo z njim govorili, se je slišalo povelje: "Strel".

ga v bodočnosti. Kdor drugače misli, temu kličejo:

Ali more leopard spremeniti svojo kožo?

Mi nimamo časa za verske razlike, tudi Srbi ga nimajo. Prva stvar je živeti, potem šele modrovati o raznih svetovnih naziranjih. Sploh pa ljubši pravoslavni Srb kakor pa protestnat Prus! Srbi ne bodo imeli niti moči, niti časa katoliškim Slovencem kratiti vero, če si jo žele ohraniti.

Ne bom našteval krivice, ki so jih nam napravili Nemci.

Nismo se pozabili Adamiča in Lundra, tudi še ne onih let zapora, pridelnega slovenskim vojakom 17. polka v Celovcu za prazen nič. Tudi nam je še v spominu slovenski Korotan, preki sod, izkoriščanje nemških valpetov. Naša domovina plačuje ogromni denarni davek — za Nemce.

Urade imajo v rokah Nemci, častniki so Nemci, sodniki so Nemci, vse je nemško, naš je samo ovseni kruh in preki sod. Na tisoče naših rojakov zdihuje na ljubljanskem Gradu in v nemškem Gradcu. Prve so pognali v boj slovenske čete, možke so prve vse porabili v vojsko na Slovenskem, ko o tem drugje še sanjali niso. "Naj Rusi in Srbi pokoljejo prve Slovence, da se nam ne bo treba bati uporov za hrbotom. Zenske in otroci se ne bodo mogli upirati." To je računal hunska Dunaj. Če vsi drugi pozabite ta grozodejstva, jaz jih ne pozabim nikdar. Umrli bom srečen samo tedaj, kadar bo konec nemške nadvlade nad Slovenci.

V Ameriki nistem še videl Nemea z Dunaja, v Ameriko njemu ni treba. On ima v roki vse masne službe, on vlada, on je gospod. Kot krma za ameriške milijonarje naj služi Poljak in Krajnar! Vsak osmi Slovenec se mora potikati po ameriških rudnikih, premogovnikih in topilnicah. Mi smo nemški sužnji. Sol nam ne dajo, kadar jih zahtevamo, tedaj dajo našim visokošolcem po grbali. Kdo žalosten je prizor, ki se nam nudi na slikah slovenskih vojakov, objavljenih v "Glasu Naroda". Debel, trebušnasti Nemeč, častnik, stoji med ponižnimi kranjskimi bački — nemški valpet med slovenskimi tlačani.

Toda našemu robstvu se približuje konec.

Jaz predlagam:

Ustanovimo slovensko junto, ligo, ali zvezo, stopimo kot svobodni možje takoj v zvezo z angleško in francosko vlado, skupno s Čehi in Hrvati. Mi hočemo slovensko vlado. Dunaja za nas ni več.

Jaz darujem takoj \$25, pozneje po moči.

Iškarijotov bode sicer mnogo med nami, toda mi hočemo svobodo svojemu narodu in oteti, kar se oteti da.

Teci Savo, Dravo teci, Nit ti Dunaj silu gubi, Kudi li šumiš, svetu reci, Da svoj narod Sloven ljubi, Dok mu njive sunce grije, Dok mu hrašče bura vije, Dok mu mrtve grob sakrije, Dok mu živo srce bije!

I. Blatnik.

V ognju granat ob Aisni.

Iz poročila nekega nemškega vojnega poročevalca posnemamo: Praviloma udarja po vrsti na naša ušesa težko gromenje, pomešano z jasnejšimi zvoki. Naš voditelj nam vselej pove, ali so ustrelili Nemci ali Francozi. Sicer pa vlada naravnost smešen mir, ki nam ne da na to misliti, da se nahajamo le še kilometer od težke baterije h kateri hočemo priti. Le na zemlji spoznaš bolesterne sledi vojne in smrad poginolega konja ti naznanja, da po tihotnih dolinah koraka smrt.

Soteska se je zavila proti zapadu. Voditelj nam pokaže v ospredje: "Tam le je baterija". Jaz pa ničesar ne vidim. Pa smo tako razburjeni, da čemo v letalnem krogu med drevjem naprej, in ko smo gozdni zapustili, zagledamo onstran neznatne vdolbine v senci nekoliko borovcev rezervno baterijo našega polka, pripravljeno, da iz vzdignjenih žrel posipa sovražnika z ognjem. V tem hipu pa že priskoči nadporočnik z železnim križem na prsih, da pregleda listine nena-đnih gostov. Ko smo z njim govorili, se je slišalo povelje: "Strel".

morilno orožje zopet pripravljeno.

Trideset, štirideset krat se ta slika pred menoj obnovi. Moj tovariš — fotograf — lovi podobo za podobo no svojih ploščah, jaz pa doživljam največji dogodek v svojem življenju. Nisem pa takoj miren kakor ljudje, ki tu ju- naško dokazujejo svojo zvestobo, mene žene nagon, da bi videl, kam in kako padajo izstrelki, ki jih vidim odhajati. Pred mano je opazovališče. Na "svojo odgovornost" smem tjejak. Vzpne se na vrh; granate so razjede zemljo. Topi so zakopani; drugega varstva tu ni. Poleg topov so jame, izdobljene v ilovici in v odmorih tako razširjene, da lahko trije topičarji v njih počivajo.

Sel sem za nadporočnikom na opazovališče. Šla sva po prekopu, ki se je čedalje bolj zarival v zemljo. Z najnovejšim daljnogledom, ki je pravo čudo, sem gledal proti sovražniku, ki stoji šele v tretji dolini, med nami dvoje hribov, oddaljen kakih 3000 metrov. Zdaj pa so začeli prijatelji za hribi spet živigati in peti. Ogenj zaplapolja kakor snop, zemlja se vzdigne v rjavem vrtnicu in pade na vse strani. Dim se razkadi v teman oblak, in že zopet se zglozi gromenje za nami, ki nosi smrt v pokrajino 3000 m pred nami, o kateri bi človek mislil, da spi mirno spanje. Toda, motimo se. Ta pokrajina se je vzbudila. S torišča, na katero nas je privedel narednik — zopet "na lastno odgovornost" — na- ško namreč, je bajen razgled. Pregledam 20 kilometrov dolgo bojišče o breki Aisne. Pred menoj v globini temne proge — strelski jarki nemške armade na strniščih. Onstran hriba preži sovražnik. Vmes temne točke, spomini na hude boje, ki so morali ostati, ker jih ni mogel niti eden niti drugi odstraniti. Vmes morda ranjenci! Vidim francoska opiraljša: vasi Le Mesnil in Hur-lus, na zapadu, malo bolj nazaj Tahure, točka, za katero se še kravato tepo. Na vzhodu, pa je, za Ville de Tourble, videti reko Aisne, ki ovija z okim svetlim trakom Argone. Od Servona gromi topovje.

Takšna je bitka v našem stoletju! Mirno polje, travniki in livade, gozdi in polja, nad vsem tem zaspalo jesensko nebo, — sovražnika pa ne vidiš nikjer. Le od daleč začuješ gromenje kakor ob gorkem poletju, ko prihaja izsušeni zemlji blagoslov plodovitega dežja.

Sovražnika ni videti! In vendar je tu. Francozi so opazili, da so na vrhu ljudje, in že so nam začeli pošiljati svoje pozdrave. Zemlja se vzpne, kakor ranjen konj, in izbruhne svoje droblje. Začudiš se, ne zaveš se nevarnosti. V hipu pa začne padati krog in krog toča, jeklena, razžareča toča. Prvi bip bi človek mislil na — rakete. Kako to žvižga in ječi, — kakor zdijvana mačka! Zdaj pa pade granata in iztrga celo drevo pred nami. Šrapneli so božja milost proti temu. Narednik nas opozarja, da se moramo umakniti. Med tem so naši možnarji tudi začeli bruhati peko. Čudno mi je pri sre, ko si ogledujem spominke, ki so nam jih topičarji prinesli: nerazletele granate!

Uprega je dospela, da popelje topove na nova mesta, predno francoski letalci zapazijo našo lego. Pripel je tudi avtomobil. Z Bogom! Proti Sedan!

Spanje v bitki.

Cesar Napoleon je spal, kadar in kolikor časa je hotel. Spal je največ pet do šest ur. Če se je podal o polnoči v posteljo, se je lahko že čez tri ure zbudil, pozvonil slugi, se oblekel in podal v pisarno, kjer je proučeval poročila svojih ministrov in generalov. V vojski ni opustil svojih navad. Palačni maršal Duroc je videl Napoleona spati, pred in med bitko. Cesar sam je rekel: Spati moram, če tudi bijem tri-dnevne bitke. Narava zahteva svojo pravico. Vsak trenutek porabim, da spim, kadar in kjer morem." Spanje mu je, kakor je sam rekel, koristilo, da je lahko mirno čakal poročil svojih častnikov in da ga ni potegnil trenutek. Spal je globoko in nemoteno. Grof Las-Cases pripoveduje, da so lahko Napoleona zbudili iz spanja kadarkoli, vstal je takoj, ne da bi se na oči ali na glas poznalo, da je spal in je jasno izdal svoja povelja. Čisto lahko je zopet zaspal, kakor

običajno.

Obisk.

Spisal Josip Stariha.

Počasi se je odlegala pot izpod težkih nog. Ob obeh straneh doline jesensko pobarvani hribi, na rumenem in rdečkastem listju težke deževne kaplje še od snó- nega dežja, pričakujoč prvega vetrovnega sunka, da jih pokoplje v skupnem vlažnomrznem grobu na rdečkastih blatnih tleh. Od vseh strani diš po razpadanju in po smrti, od vseh strani poslanci težkih, železnih dni.

Stari mož skoro ni mogel dalje. Globoko v mastno cestno blato so se udirale uboge utrjene noge, težko so se iz njega dvigale kakor koleasa obloženega voza, komaj dalje se premikajočega. In klanec za klanec je bil še pred njim, drugi višji od drugega, kakor bi se višal nalašč in samo zaradi njega, reveža.

Zdelo se mu je, da je bila nek- daj, pred davnim časom, tam za onim-le ovinkom hiša, menda kréma. Kot mlad deček je hodil tod z materjo, ki ga je peljala prvokrat v mestno šolo. Tam sta počivala. Mati je vzela bleb črne- ga ovsnega kjuha iz male eule in kosi črne prekajene svinjine. Na klopi sta sedela pred krémo- ter rezala in grizla. In krémar ni rekel ničesar, ker nista poklicala vina, zakaj drobni krajevarji so bili namenjeni za vse kaj druge- ga. Tisti krajevarji so pozneje to- liko zalegli, da se je naučil brati in pisati in da je z branjem in pi- sanjem zašlo v njega hrepenenje po tujini, v katero je pozneje za- blodil. Sedaj se vrača po tolikih letih, sedaj si bo odpočil na isti klopi, a privoščil si bo požirek zlahtne pičake, zoreče neke tam zadaj za griči, ki jih ima še danes prehodi.

Ovine je tukaj, kréme ni več, ob strani zeva samo še zarastla, mahovnata vrselina, nekdanja krémarjeva klet. Kam so šli in kje so, ki so nekaj prebivali tu- kaj, in oni, ki jih je bilo še več, oni, ki so hodili mimo? Starec se ni razburil, niti pomislil ni več, samo še težje je dvignil noge in neznanško visoko se je vspel klanec pred njim, zdelo se je, do neba.

In ta tihota, ta grozna tihota okoli njega. Niti ptice ni bilo, da bi se preletela čez cesto. Kaj se je zgodilo? Kje je življenje, kje petje in evetje?

In tedaj ga je preletela groza, zakaj spomnil se je na to, kar je bil za hipec pozabil, spomnil se je, kaj ga žene zopet v domači kraj, kaj ga je vrglo iz tujine. Spomnil se je, da je vojna, ki mu je vzela vse, in da zdaj ob koncu svojega življenja išče, kamor bi v miru položil svojo glavo. Domovina, ki jo je zapustil, naj mu poda sedaj ono, kar je v svoji prešernosti zapravlil.

Z lahkim srecem in smehom na mladem obrazu je bil zapustil pred dolgo leti ženo in sina in se ni več vrnil. Niti na misel mu ni prišla v poznejšem času mala raz- drapanja domača kočja, vrtiček za njo in vsa lepa domača dolina. Dobro ga je bila sprejela tujina in mu je dala več, kakor se mu je dozdevalo, da bi mu bila dala skromna in nepoznana domovina. In dolgo mu je bila ta tujina ma- ti, vsaj misli si je, da mu je mati. Dokler ni sedaj spoznal, da mu je bila mačeha. In to sedaj, ko so opešale njegove moči, ko so otrp- nile njegove roke. Sedaj išče dom in ženo in otroka. Utrujen od smrti in skesan. Sedaj bi rad po- pravil svoj greh, vrnil se je iz- gubljeni sin v očetovo hišo. In ne počeli si, da bi ga tamkaj čakalo pitano tele in nova oblačila, samo po enem hrepeni, da bi tamkaj našel še svojega sina in koticček, kamor bi položil utrjeno glavo. Samo to in samo za toliko časa, da bo popolna njegova pokora.

Počasi, počasi se odlega pot. Izza oblakov je prodrlo solnce in vsipalo svoje zlato na umazano blato. Vendar žarek upanja, za- rek življenja v tej bridki zupu- ščenosti, v tej zapuščenosti bridko- sti! Hude so stopinje, huda je bridkost, a najhujše so žalostne misli. Ko bi jih mogel odložiti, bi legel v obeštni jarek, zatislil oči in zaspal. Pa porodilo bi se nove in še žalostnejše v spanju in v sanjah. Zatorej počasi dalje — dalje.

Potne srage tečejo raz čelo, pa- lica se krivi v tresočih roki, prsi sopejo črtno in nenavadno. Ven- dar je došel na vrh klanca, naj- višjega. In odpre se pred njego- vim očmi dolina, lepa in veličast- na. On — živi, pri zdravju, bre-

Obisk.

Spisal Josip Stariha.

Počasi se je odlegala pot izpod težkih nog. Ob obeh straneh doline jesensko pobarvani hribi, na rumenem in rdečkastem listju težke deževne kaplje še od snó- nega dežja, pričakujoč prvega vetrovnega sunka, da jih pokoplje v skupnem vlažnomrznem grobu na rdečkastih blatnih tleh. Od vseh strani diš po razpadanju in po smrti, od vseh strani poslanci težkih, železnih dni.

Stari mož skoro ni mogel dalje. Globoko v mastno cestno blato so se udirale uboge utrjene noge, težko so se iz njega dvigale kakor koleasa obloženega voza, komaj dalje se premikajočega. In klanec za klanec je bil še pred njim, drugi višji od drugega, kakor bi se višal nalašč in samo zaradi njega, reveža.

Zdelo se mu je, da je bila nek- daj, pred davnim časom, tam za onim-le ovinkom hiša, menda kréma. Kot mlad deček je hodil tod z materjo, ki ga je peljala prvokrat v mestno šolo. Tam sta počivala. Mati je vzela bleb črne- ga ovsnega kjuha iz male eule in kosi črne prekajene svinjine. Na klopi sta sedela pred krémo- ter rezala in grizla. In krémar ni rekel ničesar, ker nista poklicala vina, zakaj drobni krajevarji so bili namenjeni za vse kaj druge- ga. Tisti krajevarji so pozneje to- liko zalegli, da se je naučil brati in pisati in da je z branjem in pi- sanjem zašlo v njega hrepenenje po tujini, v katero je pozneje za- blodil. Sedaj se vrača po tolikih letih, sedaj si bo odpočil na isti klopi, a privoščil si bo požirek zlahtne pičake, zoreče neke tam zadaj za griči, ki jih ima še danes prehodi.

Ovine je tukaj, kréme ni več, ob strani zeva samo še zarastla, mahovnata vrselina, nekdanja krémarjeva klet. Kam so šli in kje so, ki so nekaj prebivali tu- kaj, in oni, ki jih je bilo še več, oni, ki so hodili mimo? Starec se ni razburil, niti pomislil ni več, samo še težje je dvignil noge in neznanško visoko se je vspel klanec pred njim, zdelo se je, do neba.

In ta tihota, ta grozna tihota okoli njega. Niti ptice ni bilo, da bi se preletela čez cesto. Kaj se je zgodilo? Kje je življenje, kje petje in evetje?

In tedaj ga je preletela groza, zakaj spomnil se je na to, kar je bil za hipec pozabil, spomnil se je, kaj ga žene zopet v domači kraj, kaj ga je vrglo iz tujine. Spomnil se je, da je vojna, ki mu je vzela vse, in da zdaj ob koncu svojega življenja išče, kamor bi v miru položil svojo glavo. Domovina, ki jo je zapustil, naj mu poda sedaj ono, kar je v svoji prešernosti zapravlil.

Z lahkim srecem in smehom na mladem obrazu je bil zapustil pred dolgo leti ženo in sina in se ni več vrnil. Niti na misel mu ni prišla v poznejšem času mala raz- drapanja domača kočja, vrtiček za njo in vsa lepa domača dolina. Dobro ga je bila sprejela tujina in mu je dala več, kakor se mu je dozdevalo, da bi mu bila dala skromna in nepoznana domovina. In dolgo mu je bila ta tujina ma- ti, vsaj misli si je, da mu je mati. Dokler ni sedaj spoznal, da mu je bila mačeha. In to sedaj, ko so opešale njegove moči, ko so otrp- nile njegove roke. Sedaj išče dom in ženo in otroka. Utrujen od smrti in skesan. Sedaj bi rad po- pravil svoj greh, vrnil se je iz- gubljeni sin v očetovo hišo. In ne počeli si, da bi ga tamkaj čakalo pitano tele in nova oblačila, samo po enem hrepeni, da bi tamkaj našel še svojega sina in koticček, kamor bi položil utrjeno glavo. Samo to in samo za toliko časa, da bo popolna njegova pokora.

Počasi, počasi se odlega pot. Izza oblakov je prodrlo solnce in vsipalo svoje zlato na umazano blato. Vendar žarek upanja, za- rek življenja v tej bridki zupu- ščenosti, v tej zapuščenosti bridko- sti! Hude so stopinje, huda je bridkost, a najhujše so žalostne misli. Ko bi jih mogel odložiti, bi legel v obeštni jarek, zatislil oči in zaspal. Pa porodilo bi se nove in še žalostnejše v spanju in v sanjah. Zatorej počasi dalje — dalje.

Potne srage tečejo raz čelo, pa- lica se krivi v tresočih roki, prsi sopejo črtno in nenavadno. Ven- dar je došel na vrh klanca, naj- višjega. In odpre se pred njego- vim očmi dolina, lepa in veličast- na. On — živi, pri zdravju, bre-

penenje. Pa kaj je to? Nad doli- no se ne spenja več ono modro in jasno nebo, jasno in čisto kakor davna mladost, visoko in odda- ljeno kakor sreča mladih dni. Nizko k tlom se tlačijo kakor meglja in krvav je njegov rob. In sko- zenj sijejo krvavi solnčni žarki in krvavo se vije skozi nje znana, nekdanja bela in bistra reka, krva- va kača poleg druge krvave ka- če, nekdanje solnčne široke ceste. Kakor jate preplašenih kokoši s strtimi perotnicami, s strjeno krv- jo obrobjenimi, čepo dolinske hiše pod tužnim hribom, nad nji- mi jokajočim. In odnikoder no- benega glasu, nobenega življenja. Pač... vzdih pretrese glava zvo- na, veselje se vrača... pozdrav- ljen zvon iz domačih lin, pozdrav- ljen, kakršni si pel v svetlih bo- žičnih nočeh, ko se je rodilo re- šenje in hrepenenje... pozdrav- ljen! Starec posluša in posluša, glasu zvona ne pozna več, to ni zvonjenje božične noči, to je zvo- njenje, kakršno se glasi samo te- daj, ko umira vesoljni svet...

Ali ni od nikoder rešitve?

Počasi, počasi se odlega pot, a sedaj navzdol, navzdol v dolino solz, v dolino smrti...

Tam-le pod rebrijo je starčeva hiša, tja mora kreniti, dobro zna- na mu je pot. Mimo par sosednih hiš z ozkimi dvorišči in s temnimi vhodi, mimo svetle hiše županove in mimo župnišča z visokimi okni in lepim obokanim vchodom.

"Pozdravljena sosedna Meta!"

Sključena starka pospravlja na prvem dvorišču trske in se začu- deno dvigne.

"Kdo si?" vpraša z mrtvaškim glasom.

"Šmonov France."

"Pred sto leti si hodil tod, poj- di dalje in ne nadleguj ljudi, ki ti niso storili zalega..."

"Pozdravljen, sosed Martin!"

Sosed Martin stoji v nizkih vratih, kad iz pipe in gleda na nebo. Star je kot svet, njegov o- braz sam hrastov lubad, njegove roke dvoje gabrovih stoletnih vej.

"Poznam te, Šmonov si. Vrni se in ne hodi dalje. Še za dru- gačne ljudi ni več prostora, ka- moli zate!"

"Pa vendar!" zastoje France.

"Nič vendar! Bili so časi, ko smo pili vino, zdaj je več krvi kot vina. Pojdi dalje..."

Župnik hodi pred župniščem goriindoli. Rumeno listje pada s kostanjev na njegov črni talar in na črni birt, se vsiplje na nje- gov brevir. Z zlatom je bil okvir- jen včasih brevir in zlat križ je bliščal na njem kakor sam božji solnčni žarek. Pa ga je župnik go- tovo zamenjal, zakaj na platni- cah je samo še črn križ, poročen s solzami in prežet z vzhdihi. Res- no in blede je župnikovo lice in velike skrbi so začrtane v gubah njegovega čela. Vsaka guba znači sina, ki se je izgubil iz njegove doline, ki je nesel sovražniku na- sproti svoje življenje...

S sklonjenim hrbtom stopi sta- rec pred župnika in vpogne ko- leno.

"Šmonov France sem, gospod župnik. Vračam se v domovino. Kaj je z mojim sinom?"

Župnik ga dvigne in pelje v hišo. Tam ga posadi za mizo, z belim prtom pogrnjeno. Predenj postavi kruha in soli ter stekleni- co vina.

"Okrepčaj se in odpočij, dolga je bila tvoja pot!"

France prigrizne in pije.

"Vsi so me podili odtod, go- spod župnik."

"Ne podim te jaz. Zato, ker ne veš, kaj te je prineslo še enkrat v te kraje. Ne strah pred vojno, tudi ne strah pred tujcem. Pri- nesla sta te hrepenenje in ljube- zen. Zato ti je odpuščeno, pojdi v miru."

Starec vstane. Na vratih se o- brne in vpraša še enkrat: "Kaj je z mojim sinom, go- spod župnik?"

Župnik skloni glavo.

"Vidiš te gube na mojem čelu? Za vsakega, ki je šel od nas, je ena, a za tvojeja sina sta dve. Storiš je svojo dolžnost, zato ne bodi žalosten."

Ko je stopil starec mimo odr- tega župnikovega okna, se mu je zdelo, kakor bi župnik govoril sam s seboj. Postal je in posluh- nil.

Kakor iz groba se je glasilo od tam notri:

"Storiš je svojo dolžnost, a nas je vsak dan manj, vedno manj."

Is šole.

Učitelj: — Kako se pravi člo- veku, ki je ves ljubi dan v go- stinju?

Učence: — Krmar.

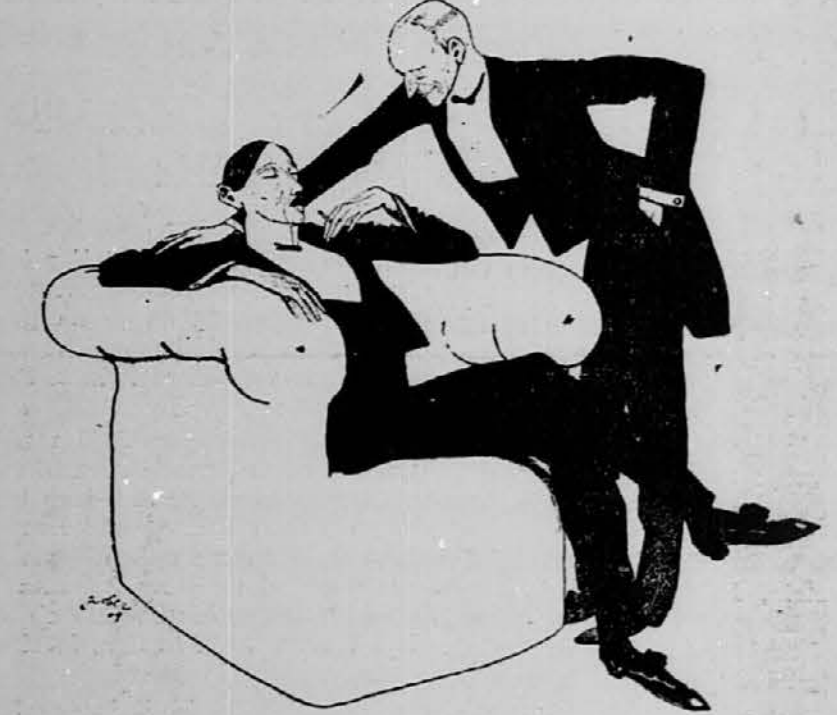
Za smeh in kratek čas.

PONIŽNO VPRAŠANJE.

Mož ženi, ki ga šele pol ure zmerja: — Ali nisi rekla, ženi- ca, da bova šla v gozdno tišino?

ZA VSAK SLUČAJ.

— Zakaj vendar mene prosite na posodo? Obrnite se na mo- jega prijatelja Huberja. On ima več kakor jaz.

— Saj sem mislil, slednjic sem pa sklenil, da je boljše, če ga prihranim za kako drugo priliko, ko bom več potreboval.

Imenik padlih, ranjenih in vjetih naših rojakov v sedanji evropski vojski.

Sestavljen po izvirnih poročilih vojnega ministrstva s posebnim ozi- rom na vojne oddelke, pri katerih služijo Slovenci. Ta imenik sestavljen je po abecednem redu in sicer: od kje je kdo doma, leto rojstva, kateremu voje- nu oddelku pripada l. t. d., tako da lahko tukaj najdete onega, za katerega bi radi vedeli. Pri padlih naved

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

SLAVNI URAĐNIKI

Predsednik: F. A. GERM, 507 Cherry Way, or box 57, Bral-

dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Ma-

berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Kupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK

Dr. MARTIN J. IVEG, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR

JOZEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2., Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikačji se uradnih zadev kakor tudi denarne polji-
tjave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
odgovarjalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Vojna in vojskovodje.

Od nekaj je igrala osebnost vojskovodje v vojni veliko vlogo in še danes je tako, akoravno se nam zdi, da je mehanika in matematika modernih bojev porinila pomen individualnosti popolnoma v ozadje. Imena današnjih vojskovodij pozna celi svet: Conrad, Hoetzendorff, Moltke, Joffre, a, Nikolaja, Nikolajevič, Hindenburg, Radka Dimitrijevič, i. dr. Velike bitke imajo vedno tudi velike vojskovodje. Zgodovina nam kaže, da ima vsak vojskovodja svojo lastno strategijo, lastno umetnost vojevanja. Drugače je veleval Cezar, drugače Aleksander Veliki, Hanibal, Wallenstein, Friderik Veliki, Napoleon. Svojo posebno taktiko je imel tudi stari Moltke in pred desetimi leti je svet občudoval karakteristično strategijo japonskih generalov. Nele orožje, temveč tudi metoda in sistem odločitve bitke. Tudi v sedanji vojni se bo pokazalo, kako veliki vpliv imajo vojni principi poveljujočih generalov na izid velikanse evropske borbe. Poznamo jih, ki so poklicani, si okinčati glavo z venem zmagovalstva, toda vide-li bomo šele, kdo izmed njih bo izvoljen. Friderik Veliki je dejal, da odlikuje vojaškega genija ena lastnost: da misli neprestano in v vsi intenzivnosti svojega duha le na svojo nalogo, da s svojimi poklicem takorekoč popolnoma zraste. O Moltkeju vemo, da je vse svoje življenje študiral zgodovino vojne, za vsako važnejšo fazo velikih bojev svetovne zgodovine. Vojskovodja mora obvladati vse stroke svojega poklica z največjo popolnostjo, poznati mora vse panoge armade, vedeti mora natančno oceniti značaj, pomen, vpliv bojišča, število, duha, pripravljenost svojih čet, obvladati mora skratka kompli-cirani mehanizem moderne ar-made tako precizno in brezhibno, kakor godbenik svoj instrument. Na tem materialnem temelju šele deluje duh, se more pojaviti uspešno genij vojne umetnosti. Vsaka bitka zahteva individualne, samostojne rešitve. Rutina je le slab surrogat in vojskovodja, ki se vprašuje, kaj bi bil v konkretnem slučaju napravil Napoleon, ali kak drugi veliki vojskovodja zgodovine — je slab in ne bo nikdar imel velikih uspehov. Le general, katerega volja je nezlomna, katerega sodba je jasna in precizna in katerega odločitev je nagla in trdna, se izogne hibam in pogreškom. Nikjer se hibe tako škoda ne masčujejo, kakor v vojni; nikjer ni treba toliko resnice, kakor na polju smrti. Malodušnost in egoizem lahko umore cele armade, pahnejo cele države v propast. Morda se bo v sedanji vojni pokazalo še bolj kakor kdaj poprej, da je končna, definitivna zmaga bojujočih se držav odvisna ne samo od sposobnosti velikih

generalov, kateri poveljujejo milijonskim armadam evropskih narodov.

Razvrstitev ruskih brambnih sil.

"Stockholmer Tagblatt" priob-
čuje pregleden opis o razvrstitvi
ruskih armad, ki ga je na po-
dlagi ruskih uradnih poročil sestav-
il njegov vojaški sodrnik. Pre-
gled slove:

Ruska brambna moč je razde-
ljena v osem armad; desno krilo
stoji severno od Kovno, levo krilo
pa južnovzhodno od Lvova. Med
tema dvema opirališčema se raz-
teza ruska glavna fronta v
velikem krogu čez Grodno ob re-
kah Narev, Visla in San, in sicer
tako-le:

Prva armada, ki ji je povelje-
val Rennenkampf, v ozemlju Kov-
no, sestoji iz 2., 3., 4. in 20. zho-
ra t. j. iz vseh čet, ki spadajo k
vilnskemu vojaškemu okraju.

Druga armada, v ozemlju Grod-
no, je sestavljena iz finskega in
belostokškega zbora, ki jima je
dodeljen en sibirski armadni zbor.
Izprva je tej armadi poveljeval
general pehote Zylinski, bivši
načelnik 21. armadnega zbora,
sedaj pa je namesto njega ime-
novan general Ruski.

Tretja armada pod poveljstvom
generala Mitenka sestoji iz 1.,
13., 15. in 24. zbora ter dveh ko-
njenjskih divizij; stoji ob reki
Narev. Večji del teh zborov je
preje spalal k prvi armadi, ki jo
je general Hindenburg pri Tan-
nenburgu potolkel.

Četrta armada pri Varšavi je
baje sestavljena samo iz dveh ak-
tivnih zborov, namreč iz gardne-
ga in 14. zbora, a je izredno oja-
čena z velikim številom konjen-
jskih divizij. Tej armadi povelju-
je načelnik amurskega vojaškega
okraja, general Lesieky.

Peta, lublinska armada, pod
poveljstvom načelnika moskov-
skega vojaškega okraja, genera-
la konjenice pl. Plehva, je se-
stavljena iz grenadirskega zho-
ra 8., 16. in 18. zbora.

Šesta, holmska armada je se-
stavljena iz 7., 9., 10. in 25. zho-
ra; poveljnik je načelnik irkut-
skega vojaškega okraja, general
Ewerth.

Sedma, przemyslska, armada
je sestavljena iz 7., 9., 10. in 11.
zbora; preje ji je poveljeval ge-
neral Dimitrijevič, ki je po najno-
vejših vestih imenovan za povelj-
nika "južne armade", namesto
generala Ruskega.

Osma, lvovska, armada, pod
poveljstvom generala Brusilova,
je menda sestavljena iz obeh zho-
rov kijevskega vojaškega okraja
t. j. 12. in 21. in razen tega iz ne-
kaj sibirskih in kavkaških zho-
rov. Kar se tiče obeh slednjih je
toliko gotovo, da so bili od pe-
ti sibirskih zborov 3 poslani na
zadaj, od treh kavkaških pa 1.

ostala 2 zbora sta ostala v Tur-
kestanu.

Od druge strani pa prihajajo
naslednja poročila:

Velika glavna ruska armada je
združena ob črti pri Visli-Varša-
va-Ivangorod. Kakor poroča list
"Narodni Brown", je imenovan
za poveljnika te armade general
Ruski.

Ko se je napad generala Rad-
ka Dimitrijeva na Przemysl izja-
lovlil, je bil Dimitrijevič kot armad-
ni poveljnik odstavljen in ime-
novan za poveljnika 8. ruskega
armadnega zbora, a je kot tak iz
ruske armade izstopil. Bolgarski
listi poročajo, da je njegov sin
Radko tudi vstopil kot prostov-
oljec v rusko armado.

Kako je sedaj v Lvovu?

Cenzurirani listi poročajo na-
slednje o položaju v Lvovu: Ru-
ske oblasti so prepovedale v Lvo-
vu prodajo alkohola ter določile
za prestop kazni 6 mesecev za-
pora, eventualno 3000 kron glo-
be. Pripovedujejo, da so bile v
celi ruski državi uničene zaloge
alkohola. Ko je v Lvovu dovolil
vojaško poveljstvo, da se sme
v nekaterih lokalih za časa treh
dni točiti pivo, so se nekateri
ruski častniki tako napili in po-
vzročili take skandale, da so mo-
rali dovoljenje preklicati. Resta-
racije in kavarne so se zaprle
v svrhu prodaje živin na povelje
oblasti, vendar pa je obisk zelo
slab.

Izmed finančnih zavodov poslu-
jejo "Ustredni banka", galiska
deželna banka in galiski zemlje-
kreditni zavod. Ti zavodi poslu-
jejo na povelje vojaških oblasti,
seveda v zelo omejenem obsegu.
Rusi se obnašajo razmeroma do-
stojno; visoki funkcionarji so
zagotovili prebivalstvu, da bodo
tolerantni napram vsem narod-
nim in verskim vprašanjem. Po-
jakov. Dovolili so tudi, da se
smejo vrniti rimsko-katoliški du-
hovniki, ki so zapustili Lvov, ako
to želi rimsko-katoliški nadškof
Bilzewski. Te obljube veljajo sa-
mo za čas vojne.

Rusi govore zelo mnogo o av-
tonomnem poljskem kraljevstvu,
ki naj bi obsegalo Rusko Poljsko,
vzhodno Prusko, Poznanjsko, se-
danjo prusko Zgornjo Šlezijo, te-
šinsko pokrajino in zahodno Ga-
licijo do visleške črte. Vzhodna
Galicijska pa je — kakor pravijo
Rusi — pravadna ruska zemlja
in mora pripadati k Rusiji. Za
podkralja nove avtonomne Polj-
ske je določen veliki knez Niko-
laj Nikolajevič.

Poljska družba je seveda na-
pram tem ruskim obljubam zelo
skeptična. Rusi so ponovno izvr-
šili v Lvovu hišne in telesne pre-
iskave, da bi zaplenili vsako oro-
žje. Ruski vojski so porabili vsa-
ko priliko, da so pasante oporali
njihovega denarja in vrednosti.
Zasebna stanovanja so zaradi na-
stanjanja ruskega vojaštva zelo
množila.

Prišlo je tudi že do velikih an-
tisentimentalnih izredov. V sled trdit-
ve nekega kozaka, da mu je u-
kradel neki jud 10 K, so izvršili
v judovskem predmestju Lvova
strogo revizijo. Pri tem je bil o-
kraden kozak ustreljen skozi ne-
ko okno z revolverjem. Ta dogo-
dek je bil povod, da so v židov-
skem predmestju streljali s stroj-
nimi puškami na hiše in pasante,
pri čemer je bilo 50 ljudi ubitih.

Tudi v nekem drugem delu me-
sta je došlo do izredov. V ulici
Valova so namreč Rusi zasedli
nekaj hiš, iz katerih se je baje
streljalo. Rusi sicer dovoljujejo,
da se Poljaki poslužujejo polj-
skega jezika, poljskih narodnih
bary in da se v javnih lokalih
igrajo poljske narodne himne,
toda v vseh oziirih se je kaže si-
stem poruševanja. Ena sama polj-
ska ljudska šola je bila šele po
daljših pogajanjih in trudopolnih
konferencah otvorena. Koso Ru-
si došli v Lvov so zaprli 16 me-
ščanov kot talce, in sicer 4 Po-
ljake, 4 rusofile, 4 Ukrajince in
4 Izraelite. Teh 16 talcev so in-
ternirali najprej v mestni hiši,
potem pa v nekem hotelu. Čez 14
dni so pa vse izpustili razen žid-
ov.

Trgovina v Lvovu je zelo ma-
lenkostna, draginja pa ni preve-
lika, ker so oblasti določile ma-
ksimalne cene. Rubelj ima kurz 3
K 30 v. Železniški promet se vr-
ši v smereh proti Brodju, Pod-
noleyski in Grodeku. Vojne ve-
sti, ki prihajajo v Lvov, so iz-
ključno ruskega izvora.

ZA VSEBINO OGLASOV NI
ODGOVORNO NE UPAVNI
STVO NE UREDNIŠTVO

Dopis.

Diamondville, Wyo. — Po ime-
nu bi človek sodil, da koplejo tu
demente, v resnici pa krijejo s pe-
linom obraščeni hribi sam pre-
mog, katerega letos se dosti prid-
no spravljajo na površje. Seveda
se delavskih rok ne manjka ter
jih je tudi tu, kot povsod, več kot
jih rabijo. Diamondville je pri-
jazno mestce, postavljeno na o-
beh straneh ene same ceste ali u-
lice, ki je znamenita že radi tega,
ker je brez imena; ga namreč ne
rabi, ker je samo ena. Na enem
koncu pripelje po klanec v dol-
no, na drugem koncu mesteca pa
pride do razkola. En del se vije
kot morska kača proti Oakley,
drugi pa se spremeni v "svete
stenge", ki vodijo k pečarjem
grič. Ker se odpusti, dobijo šele
na vrhu, romal sem nekega več-
era tudi jaz na Oljsko — hočem
reči: na Pelinovo Goro, a prišedi-
na vrh, sem imel sape, kot da so
mi pljuča rezervni sklad vseh
wyominskih vetrov in viharjev.
Odpustka sem bil po dolgih proš-
njah deležen samo enega majčke-
nega, samo za pol ust, pa še tisti
me je stal tri groše v blagu. —
Premogorov v Oakley še dosti do-
bro obratuje in tudi kampa ne iz-
gleda še preveč divje, samo raz-
svetljava je nekoliko nezanesljiva.
Če zastrajajo vestalke na luni,
pa je cela kampa v temi in kdor
je ob pozni večerni uri zunaj na
cesti, mora imeti precej spretno-
sti, da se izmota iz diplomatičnih
spletk, katere se podnevi navad-
no rabijo za sušenje perila. Jaz
sem imel dobrega vodnika in dasi
me je parkrat že za vrat držalo,
sva se vendar srečno izmuzala in
dospela na "Main Street". Tu
sva pa varna, zagotovi me je pri-
jatelj, ali komaj je izgovoril, že
sva se oba zadržila v črno jamo
sredi Main Streeta. Če ne bi bil
imel za spremljevalca Tomaža ne-
vernega, ne vem, kako bi se bil
izmotal iz starih obročev, žice,
črepi in kuhalič, ker jaz sem
skoro verjel, da sva stopila coper-
nicam v skledo! — Kampa Glen-
coe je zanimiva iz dveh ozirov.
Prva zanimivost je, da so vse hi-
še v kampi zidane, druga pa, da
je večina hiš praznih in večina
oken s plankami zabitih. Pred
par mesece so bili tamkajšnji pre-
mogorovi zaprti, a zdaj zopet pri-
lično dobro obratuje. Seveda, za
delom tje hoditi nikomur ne sve-
tujem. Slovenske družine so v
Glencoe samo štiri. Tam živi ro-
jakinja, kateri sicer ne vem ime-
na, a katere se bom hvaležno spo-
minjal še v večnih loviščih. Re-
kla mi je namreč, da sem se v teh
dveh letih, kar me ni videla, za
tri leta pomladil! Bogovi vedo,
da li je resno mislila, kali! —
Cumberland je bil pred leti ena
največjih slovenskih naselbin v
tem delu države, danes pa biva
tam kakih osem slovenskih dru-
žin ter životari ena pečarska po-
družnica. Kar se dela tiče, še ni
tako slabo, a zaslužeje je baje le
bolj kilav in tudi delo dobiti je
težko. V tamkajšnjih premogovih
rovih deluje silen pritisk, pa ne
od zgoraj, kot je drugod običaj-
no, ampak od spodaj gor. V sled
tega pritiska je videti tuintam na
površju zemlje zijajoče odprtine,
ki se včasih razprostirajo na pre-
cejšnje daljave. Podobne zemeljs-
ke razpoke sem videl svojčasno
tudi v Lowell, Ariz., samo da so
širje in globočje. Tam segajo ba-
je prav do dimnikov palače Mr.
Beleebuba ter je smolo in lim pa
pripaljeno mleko duhati celo na
površje, tako-le ob ponedeljkih,
ko ga peklenski kuhar kaj polo-
ni. — Frontier je prav lična
kampa, ali delavske razmere tam
so izredno slabe; premogorov o-
bratuje le po dva dni v tednu. Le-
pa vrstnica Frontierja je Sussie,
kjer se tudi le po dva dni v te-
dnu dela. V obeh kampah se na-
haja precej Slovencev. V Sussie
so me oni dan nekateri hoteli na-
praviti za šerifa, drugi za odvet-
nika, tretji pa za sodnika! Ne
vem, ali izgledam tako inteligent-
no ali tako rabijantno! Pogledi,
ki so me spremljali, so bili čudno
nezaupljivi, a jaz si nisem mogel
razložiti, zakaj. Ko pa sem se le-
gitimiral kot popolnoma nenevar-
ni Terbovec Tone, imel sem v
hipu vse zaupanje in naklonje-
nost rojakov na svoji strani. —
Kemmerer je nekako središče
imenovanih premogarskih kamp
in vedno je dobiti tam Slovence
po opravihi. Stalno bivajočih, raz-
ven dveh ali treh družin, pa tam
ni. — Svojo glavno operacijsko
bazo sem imel v Diamondville.
Kaj me je držalo tam, ali lepo de-
lantno ime mesteca, ali "čikne"
v omaki, čikne petene in čikne

Ni moči!

Ne! ostaviti ni moči
Očetujeva mi sveta,
Naj ponuja tudi stvarstvo,
Kar najlepša ima.

Naj se širi čudovito
Zemeljski tam daljni krog,
Dom moj majhni večje čudo
Vendar le je božjih rok.

Najsijajnejmu tam krasu
Najti meje ni očem,
Domovina kakor zvezda
Svetla je nad bleskom tem.

Ne! pogrešati ni moči
Vas, premlili mi glasov,
Ki ste sreč, kar vzpomladi
Dih mu prvih je cvetov.

Kaj zvenceh vseh jezikov
Zemskih mi ponosi zbor,
Govorica domovine
Zame je soglasja vzor!

Ne, ni moči! — tu povsodi
Prostor me pozdravlja znan,
Kitico spominov sladkih
Si nabiram dan na dan.

In med njimi najsvetejše,
Ki s solzami jih rosim,
Kakor nadeje nebeske
Po grobovih jaz sadim.

Z vsem, kar duhu je predrago
Na domovje je oprt,
Me odtrgati od njega,
To bi meni bila smrt.

Tukaj, kjer življenje celo
Neizrečno mi lepo,
Kjer mi slast in togo srce
Uživajo je gorko:

Tukaj, tukaj, kjer je tekla
Zibel ljubih mi otrok,
Tukaj žiti in umreti
Velečastni daj mi Bog!

Lujiza Pesjakova.

Raznoterosti.

Boj v strelskih jarkih. — Tudi v
vojski je včasih usmiljenje.

"Humanite" objavlja spis Ar-
dadeja dunoisa o beležkah Po-
incareja in ministrov Vivianija
in Milleranda o vtiskih vojske.
"Na gotovih krajih smo se zelo
približali strelnim jarkom sovra-
žnikov armad. Na nekem takim
mestu je bil neki večer ranjen
neki nemški častnik 200 do 300
korakov pred francoskimi strel-
ni jarki. Zaman je poizkušal be-
žati. Ozemlje med obema črtama
je neprestano obšipal sovražnikov
ognej. Častnik je ležal več dni na
tleh, njegovo bolesto stokanje
je bilo vedno slabše. Francoze
je prevladovalo sočustvo. Plezali so
na vseh štirih k njemu in mu pri-
našali jesti in piti sicer več dni.
Nekega večera, ko sovražnik ni
streljal, je častnika naprtil neki
Francoz na hrbet in ga je pre-
nesel v francoski strelski jarek.
Zdaj ga zdravijo v neki franco-
ski bolnišnici.

Boj se bje z vsemi sredstvi.
Strelski jarki so mnogokrat tako
blizu, da se čujejo na francoski
strani nemški glasovi, če se polo-
ži uho na zemljo. Nedavno so iz-
kopali nekateri francoski vojski
podzemeljsko galerijo do sovra-
žnikovega jarka. Kopali so bivi-
rudarji. Konec rova so napolnili z
razstrelivom in zažgali. Razstrel-
ili so 30 m nemškega jarka; zme-
do so porabili, da so z naskokom
osvojili nemško črto.

Na nemškem pokopališču našel o-
četov grob

Ganljiv prizor se je odigral
v francoskem ujetniškem taboru
v Lechfeldu. Umrl je neki fran-
coski ujetnik in k njegovemu po-
kopu so pustili tudi oddelek Fran-
cosov. Ko so Nemci te ukazali po-

kopališče peljali nazaj, pade na-
enkrat eden na enostavni grobni
kamen s klicem: "C'est mon pere,
cest mon pere!" Pri opazova-
nju nagrobnih spomenikov je
slučajno bral tudi ime svojega
očeta, ki je bil l. 1871. tukaj kot
ujetnik položen k večjemu po-
bitku. Sinu je bilo dovoljeno o-
stati nekaj časa na grobu svoje-
ga očeta in svojo mater pisмено
obvestiti, da ji more vendar en-
krat zanesljivo poročati o izgub-
ljenem očetu.

Poslanec Malik na bojišču. — 27.
domobranski polk.

Kakor poročajo graški listi je
izdajatelj "Marburger Ztg." L.
Kralik dobil pred kratkim od po-
slanca M. Malika, ki služi v pro-
stovoljskem avtomobilskem zboru
na severnem bojišču, vojno do-
pisnico, ki se glasi: Velikih na-
porov te strašne vojne skoro ne
čutim in večkrat se uprašam iz

česa sem prav za prav ustvarjen.
Pred časom sem se s svojim av-
tomobilom prevrnil v neki jarek;
bila je noč in deževalo je stra-
šno. Nevarnosti na vsakem kora-
ku, a vendar sem še vedno živ.
V noči od 5. na 6. oktobra sem
imel vso noč opraviti na črti, v
kateri je korakal 27. domobranski
pešpolk; polk je korakal po
globokem blatu. Nisem vedel, da
je bil zraven dr. Rihard Kralik,
drugače bi se mu bil javil.

Padlim junakom na južnem bo-
jišču

grade tovariši krasna pokopali-
šča. Tako se nahaja neko poko-
pališče v Bosanski Rači, kjer po-
čiva joški bratje. V spomin so
postavili tovariši lep cemen-
ten spomenik, ki kaže leto 1914. Čas-
niki in vojski — brez razlike —
počivajo v eni vrsti.

CENIK KNJIG
katere ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Dušna paša — 80
Dušna paša v usnje vezano — 100
Ključ nebeskih vrat — 100
Ključ vseh stvari, elegantno vezano — 120
Otroška molitvena — 25
Rajski Glasovi — 40
Skrbi za Dušo elegantno vezano z — 140
Skrbi za Dušo v slonovo kost ve- — 120
zvano — 120
Sv. Ura elegantno vezano — 120
Vrtec nebeski — 40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški — 25
Abecednik slovenski — 25
Ahnov nemško-angleški tolmač — 25
Angl. slov. in slov. angl. slovar — 40
Domena zdravnik — 25
Domski živinozdravnik — 40
Drugo berilo — 40
Hiltri računar — 40
Katekizem mali — 25
Novi domovinski zakon — 100
Pezmarica nagrobne — 50
Poljedelstvo — 100
Popolni nauk o čebelarstvu — 100
Prva nemška vednica — 25
Ročni slovensko-nemški slovar — 120
Slovensko-nemško-slovenski slovar — 120
Slovensko-slovenski slovar — 120
Slovensko-slovenski (Jancič) — 120
Slovensko-slovenski slovnica — 100
Slovenska slovnica — 125
Slovenska pesmarica, I. in II. sve- — 60
zek, vsaki po — 60
Trina vsi in tritojca — 20
Učna živinozdrav — 40
Učni kmetovalci — 40
Veliki katekizem — 40
Voščilni listi — 20
Zgodbe sv. pisane — 50
Zlotočnik, narodne pesmi, vezano, — 60
1. 4 in 8. zvezek vsaki po — 60

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Andrej Hofer — 20
Avstrijski junaki, brošura — 20
Baron Laudon — 20
Baron Trenk — 20
Bele noči... — 20
Beneška vedežvalka — 20
Boj za pravico — 40
Božični darovi — 15
Burska vojska — 25
Car in tesar — 20
Cenar na skali — 15
Ciganova osveta — 50
Ciganska sirota, 93 zvezkov. — 50
Crni bratje — 20
Cvetna borogradska — 20
Cveti — 20
Cas je zlato — 20
Devica Orleanska — 20
Dom Klizot — 20
Doma in na tujem — 20
Dobrota in nečestnost — 20
Dve čudopodne povesti — 20
Erazem Predjamski — 20
Evangelij — 20
Evstahija, dobra hči — 20
Fabiola — 20
Fra Diavolo — 25
George Stephenson, oče železnice — 25

SPILMANOVE POVESTI:

1. sv. Ljubite svoje sovražnike — 25
2. sv. Maron, krščanski deček — 25
3. sv. Marijina otroka — 25
4. sv. Pravi judski — 25
5. sv. Ujetnik morskega roparja — 25
6. sv. Arumano sin indijskega — 25
kneza — 25
7. sv. Sultanovi sužnji — 25
8. sv. Tri indijske povesti — 25
9. sv. Kraljčin nečak — 25
10. sv. Zvesti sin — 25
11. sv. Rdeča in bela vrtnica — 25
12. sv. Korejska brata — 25
13. sv. Boj in zmaga — 25
14. sv. Trije buranjske glavarja — 25
15. sv. Anželj sužnjem — 25
16. sv. Zlatokopi — 25
17. sv. Prvi med Indijanci — 25
18. sv. Preganjanje indijanskih mi- — 25
slodov — 25
19. sv. Mlada mornarja — 25

TALIJA:

ZBIRKA GLEDALIŠKIH IGER.

Brat sokol — 25
Cigan — 40
Dobro došli — 20
Doktor Hribar — 20
Dve tački — 20
Idealna tačka — 20
Ne kiti vraga — 20
Nemški ne snajo — 20
Pot do sveta — 20
Pri puščavniku — 20
Prvi ples — 20
Putif

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na severnem bojišču Ivan Kordić, e. kr. nadporočnik domobranskega pešpolka št. 26.

Pogrešan črnovojnik. V Mariboru se nekaj dni pogrešajo črnovojnika topničarja nadomestne baterije Bukovnika. Prejšnji dan, predno je izginil, je bil zelo razburjen. Bukovnik je nad srednjo velikostjo, močnih kosti, črnih las in brk, zarjavelega obraza; star je približno 40 let. Doma je z Gorenjskega in je po poklicu gorski vodnik.

Brata v vojnem vjetništvu. Deželni inženier Karliček, ki je vodil zgradbo ceste in mostu od Škofje Loke do kolodvorja, je v srbskem vojnem vjetništvu v Nišu. Slabše kot njemu se pa godi njegovemu bratu, ki je kaplan na Dunaju v 20. okraju, in je v francoskem vjetništvu. Kaplan Karliček je potoval letošnje poletje po Francoskem. Z dr. Zdešarjem je prišel v francosko vjetništvo in je bil interniran v Chateau d'If pri Marseille. Sedaj pa poroča, da pride najbrže iz Francije v Barcelono na Španskem.

Obisk na Gradu. Amerikanski konzul v Trstu Ralph C. Busser, ki je zdaj tudi zastopnik francoskih, angleških, ruskih in japonskih interesov, se je 8. novembra pripeljal z avtomobilom v Ljubljano in je z obilnimi dovoljenji obiskal angleške in francoske državljane na Gradu. Med temi je 28 Indijec iz Kalkute, 9 iz Bombaya, 3 Maltezi in več Francozov. Konzul se je glede ravnanja in preskrbe teh internirancev povoljno izrazil in dal to sam v častpise.

Transport s severnega bojišča. Dne 11. nov. popoldne je dospel v Ljubljano poseben vlak s transportom s severnega bojišča. Bili so v tem vlaku izključno poljski legionarji. Naznanjenih je bilo preko 300, do Ljubljane jih je prešlo 212 in 28 težko ranjenih. Legionarji so bili med potjo izborni preskrbljeni, tudi so bili prej v drugih bolnišnicah. V Ljubljani so jih spravili vse v bolnišnico, prireženo v vojašnici 27. pešpolka. Brez dvoma je, da bodo ti prostovoljci, od katerih večina ni ranjena, marveč samo izmučena od naporov, v kratkem zopet mogli vsiti svojo pristojo voljno prevzeto nalogo.

Odlikovanje. Poroča se, da je v Ljubljanih krogih znani Rudolf baron Buddenbrock, ki se je kot topničarski nadporočnik proste volje uvrstil v nemško vojsko pri Yperu, bil odlikovan z železnim križcem I. vrste.

Novi poveljnik 27. pešpolka je postal podpolkovnik Julij Lustig-Prenn pl. Preenfeld. Novi polkovnik je bil več let pridelen generalnemu štabu in je bil pred enim letom kot podpolkovnik imenovan za poveljnika beljaškega lovškega bataljona.

Pokopali so na Spodnjem Brniku na Gorenjskem akademika J. J. Jereba. Bil je član "Danice". Bil je zelo priljubljen kakor pri dijakih in profesorjih, tako tudi v svojem rojstnem kraju pri vseh ljudeh. Pa ni čudno, kajti bil je kratkočasen, toda skozinskož pošten mladenič.

Umrl je tiskarski faktor in mnogoletni metteur-en-pages Laihacher Zeitung Valentin Arselin, ki je dne 4. novembra, kakor smo poročali, praznoval 60letnico svojega poklica.

Umrl je v Ljubljani postajni mojster c. kr. državne železnice Vekoslav Puhar.

Umrl je 8. nov. zjutraj po daljšem bolehanju v Kranju Rajko Sušnik, posestnik in lastnik znane gostilne Pri pušavniku (tudi Pri slonu), v 66. letu svoje starosti. Pokopali so ga 9. nov. dopoldne na mestnem pokopališču v Kranju. Razen mnogoštevilnih pogrebcev iz mesta in okolice je umrlega spremlilo k zadnjemu počitku Prostovoljno gasilno in reševalno društvo iz Kranja. Pokojnik je bil na zunaj trda skorja, pod katero je bilo blago srce. Dobrodelne naprave v Kranju so izgubile z njim požitnovalnega dobitnika, reveži pa usmiljenega podpornika. V njegovi gostilni, zlasti na prijaznem, senčnatem vrtu se je svoje dni zbirala kranjska meščanska družba ob čaši penetnega piva, s katerim je znal umrli Sušnik ravnati in ga prav temperirati, kakor malokateri gostilničar.

Na opeklinah umrla 15letna fant Franc Rus v Spodnjem Logu, ki je polil iz ne previdnosti 22. novembra steno pečnice.

Julijano z vrelo kavo. Otok je na opeklinah umrl.

Otroka pcpustila. Te dni je Jožeta Stibernikova prinesla svojega novorojenčka v otroško bolnico v Ljubljani, kjer ga pustila in odšla.

Umeščena sta bila: Jožef Plančar, župnik na Dobrovi pri Ljubljani, na župnijo Trebnje 11. novembra in Peter Hauptman, župni upravitelj v pokouju, na župnijo Dobrovo 13. novembra.

Tepež. V neki gostilni v Trzinu so se sprijeli gostje. Spor se je razvil na cesti v hud tepež. Nekolič je dobil pri tem težke telesne poškodbe.

Vjeta osumljenca. 9. nov. ponoči je službojoči policijski stražnik na Vodnikovem trgu v Ljubljani opazil, kako se dva tuja, neznanca, mlada individua pri stojnici branjeve Marije Marjetičeve potikata ter krenili proti njej. Oba sta zbežala, a stražnik je bila sreča mila, da ju je vjel in areiral. Vsekako sta morala imeti zelo kosmato vest, da sta se varnostnega organa tako prestrašila in se celo domnevala, da sta dva izmed njihovih tičev, ki so se te dni po Ljubljani, kot se je že poročalo, tako živo zanimali za razne stonjice.

Vlci in barake se nadaljujejo. 10. novembra ponoči je bilo vloženo na Rimske ceste v Ljubljani v barake branjeve Marije Tihlove. Tatovi so iz barake odnesli stensko uro ter jo popustili za barako. V baraki so pa vložili v predal, a ker vzame lastnica denar zvečer s seboj, niso ničesar dobili in so se zadovoljili z nekaj sadjem. — Na Dunajski cesti so pa tatovi vložili pri stojnici Antona Turka v zaboj ter odnesli 8 kilogramov salame.

Z dežele pišejo: Na Slovenskem se pokolje vsako leto več tisoč prašičev in svinj. Vse te svinje pri klanju dolgo mučijo. Mesarji spustijo živinčetu kri, ne da bi je prej omamili. Po drugih krajih udari mesar svinčve, predno je zakolje, z betom ali kakim železom po glavi, da je omami in je šele potem zakolje; živinčve tako ne trpi toliko. Kakor se pa zdaj kolje, pa živinčeta grozno trpijo. Mesarji sičev pravijo, da kri bolje odteče, ako se tako kolje, pa to ni prav, kri tudi drugače odteče, ako se živinčve prej omami.

ŠTAJERSKO.

Padel je na severnem bojišču Valentin Lavbič, učitelj iz Trbovelj.

Smrt poveljnika. Iz Merana se dne 17. nov. poroča: Nenadoma je umrl tu polkovnik in poveljnik 87. pešpolka Dionizij Rabatsch, ki je potoval skozi Meran (južno Tirolsko).

Odlikovanje. S srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda je bil dne 2. nov. odlikovan Karel Settele, praporščak 27. pešpolka. 19. oktobra se mu je posrečilo, da je s svojim vodom ob naskoku na Bločev gornji kljub kroglam vdrl v vas, kjer je vjel veliko sovražnikov. Praporščak je sin grškega višjega mestnega svetnika Karla Settele.

Dr. A. Gosak, odvetnik v Ptuju, sedaj c. kr. poročnik pri 17. trdnjaviški brigadi, o katerem se je bil raznesel glas, da je padel, piše, da je doslej popolnoma zdrav in čil ter dobrega humorja, akoravno je izgubil kakih 25 kg na svoji prejšnji teži.

Povišanje. S 1. novembrom je bil vojaški superior v Gradcu monsior Anton Jaklič povišan v VI. činovni razred.

Kolera. Zdravstveni oddelek notranjega ministrstva poroča, da so v Thalerhofu pri Gradcu 17. nov. dognali dva nova slučaja kolere.

Razne vesti iz Maribora. Zadnje dni je tu sem došlo znova veliko število lahko in težko ranjenih ter bolnih vojakov. Zadnji transport, 8. nov., je imel 180 ranjencev, a je bil to le manjši del. Ostale ranjence so prepeljali dalje proti severu. Ranjenci so bili s severnega in južnega bojišča. — 7. nov. zjutraj je došel tukajšnjiemu c. kr. okr. glavarstvu ukaz, da ima le to skrbeti, da spravi pod streho 4000 galskih beguncev. Del teh bodo, kadar dospejo, spravili v barake, ki jih je zgradil vojni erar, del v delavnice kurilnice južne železnice, ostale pa bodo porazdelili drugodi. Za mesto Gradce je prijavljenih 20.000 galskih beguncev. Deloma ostanejo tam po barakah, deloma jih pa spravi v Spielfeld itd. — Drugič se je spet poostrela in

doseza zlasti pri moki in jajeih silno ceno. Tako velja navadna moka danes še skoro enkrat toliko kakor poprej, kilogram 64 do 70 vinarjev. Jajce, navadno, drobno, velja 12 do 14 vinarjev. Špeh je v enem tednu poskočil za 40 vinarjev pri kilogramu. Slednjemu so mesarji krivi, ker so zagrozili, da zapro prodajalne, če se špeharjem ne prepove uvoz. Ti špeharji, pa seveda tudi skrbje, da se v naprej odškodijo. — Pravijo, da namerava tukajšnja uprava južne železnice pričeti pobirati mesečno pri svojih uslužbenih prispevke za Rdeči križ. — Na griži je zbolel na severnem bojišču gimnazijski veroučitelj in vojni kurat profesor J. Koeiper. — Vreme se je zadnje dni zopet obrnilo na boljše in nekoliko topleje kot v začetku novembra. Tudi Drava, ki je vsled poplavl na Koroškem naraščala, je zopet vpadla. — Dne 7. nov. je semkaj došla baterija težkih havbje. — V kratkem se semkaj baje preseli iz Dunaja enoletna topničarska šola.

Izpred vojnega sodišča v Gradcu. Infanteristi grške meščanske garde Rajko Mittermayer je dobil 23. septembra ukaz, naj se ob 1/11. zglašijo za službo kot straža. Ker ga ni bilo, so ga šli iskat, narkar je mož ravnodušno odgovoril: "Prvi si moram napraviti zadosti cigarete, drugi imam strgane čevlje — bom pa jutri prišel." Zdaj je bil mož zaradi tega kršenja subordinacije obsojen na štiri mesece.

Prijazna rodbina. Pri divizijskem sodišču v Gradcu je bila obravnava, pri kateri se je cela rodovina trudila, da bi očeta spravila v ječo. Žena 51letnega kajzarja Franca Klemenčiča iz Stanetina je svojega moža ovadila, da je vpičilo otrok izrekel huda žaljenja veličanstva. Vsi otroci so to ovadbo potrdili. Klemenčič je pri obravnavi odločno tajil, da bi bil izrekel otročja žaljenja. Po postavi se žena in otroci lahko odrečejo pričevanju, a ko jih je sodnik na to opozoril, se niso hoteli odreči pričevanju, nego so pričali, in sicer slabo za očeta. Pri obravnavi se je izkazalo, da je 14letni obtoženec sin pred pričami dejal: "Je že prav, če očeta obsojijo in ga obesijo!" Zagovornik je sodišče opozoril, da je brez dvoma žena iz gole hudobije ovadila moža, da bi ga spravila na vešala ali pa vsaj v ječo in da je tudi svoje otroke zapeljala, da so za očeta slabo izpovedali. Obtoženec, ki je napravil po zagovornikovih besedah prav dober vtis, je bil vžle pričevanju žene in otrok oprosten in se zdaj lahko vrne k svoji "ljubi" familiji.

Lep prizor. Proti polnoči 1. novembra je bilo videti na jugoiztočnem območju kljub luninemu svitu velike zvezdne utrinke. Največji utrinek je rabil za svojo pot do 14 sekund in padel v loku jugoiztočno južno proti Pohorju.

Štiri tedne zapora je dobila M. Rajšpova, katera je v St. Lenartu v Slov. gorah predbevala dvema slovenskima zdravnikom, da držita s "srbofilnimi Slovenci".

Dr. Rosina, odvetnik v Mariboru, kateri se je nahajal v graškem sanatoriju Haussa, se je ozdravil vrnil v Maribor.

PRIMORSKO.

Ranjen časninar. Nekdanji član uredništva "Slovenskega Naroda" v Ljubljani in zadnje mesece pred vojno član uredništva "Edinosti" v Trstu Fran Prešeren je v ljubljanskem pešpolku odšel na bojišče. Pred par dnevi je bil v vojaški bolnišnici v Podgorah pri Krakovu, sedaj je pa dobila "Edinost" od njega pismo, v katerem piše, da je po doigem preseljevanju sedaj nastanjen v bolnišnici v Klatovu na Češkem. Ranjen je na desni nogi pod peto in šepa. Bil je že v osmih bolnišnicah, tudi v Przemyslu in v Krakovu, odkoder je čez Dunaj prišel v Klatov. Od 26. avgusta do 15. septembra je bil z majhnimi izjemami skoro vedno v bitkah in bojih.

Požig. 26. oktobra zvečer ob 11. uri je začelo goreti v vasi Očizla, občina Klanec v Istri. Zapalila sta mnogokrat predkaznovani Peter Povh in Martin Mihalčič nekoliko kočo, ki je bila napolnjena s senom. Ogenj se je razširil tudi na sosednje hiše. Skupna škoda znaša blizu 5000 K. Zgoraj omenjena požigalec sta bila naslednji dan aretirana in nato odpeljana v Ljubljano na grad.

Odlikovanci. Stotnik Ivan Petrič, poveljnik 6. stotnije, pešpolka št. 97, je svojim sorodnikom v Trstu pisal, da se je njegova stotinja v vseh bojih jako vro borila in da je bilo sedem mož od-

likovanih; eden z zlato hrabrostno svetinjo, šest pa s srebrno.

Romanje na Sveto Goro. Pod vodstvom nadškofa Sedeja se je vršilo v nedeljo 8. nov. veliko romanje goriških Slovencev na Sv. Goro. Romanja se je udeležilo nad 10.000 ljudi.

KOROŠKO.

Vsled velikih nalivov po Tirolskem in Koroškem je drava v noči od 1. na 2. nov. narasla za 2,72 m.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

Sedaj smo začeli razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čitvom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flynna: "ČRNA ROKA IN N'JE DELOVANJE", v kateri po uje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in konečno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Ze sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno uga- laš našim čitateljem. Cena: 30c.

Ker je vsled uvedbe paketne pošte poština za Koledar različna, veljajo za posamezne države sledeče cene:

Koledar stane 30 centov s poštino vred za sledeče države: Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont.

Koledar stane 35 centov s poštino vred za sledeče države: Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s poštino vred. — Te države so: California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri L. Balantu v Barbertonu, O., in pri Frank Lebenu v Forest City, Pa., pri Charlesu Zgoncu in pri Jakobu Petrichu v Chisholm, Minn., pri Chas. Karlingerju, 3942 St. Clair Avenue, Cleveland, O., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene.

Naročite ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO 82 Cortlandt St., New York City

POZOR ROJAKI!

Naznanjam, da izdelujem prave domače mesene, jetrne, krvave in riževe KLOBASE, delane prav po starokranjskem načinu; dobe se tudi pečene klobase z zeljem. Cene nizke. Priporočam se rojakom za mnogobrojni obisk.

Anton Baucar, 161 Graham Avenue, pri Montrose Ave., Brooklyn. (28-11 10x v 2 d) N. Y.

OGLAS.

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45¢ gal., staro rdeče vino po 50¢ galona, lansko belo vino po 50¢ gal. in najboljšje staro belo vino po 55¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizo postaje. Potoválni zastopnik je g. M. Zugel.

Centenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45¢ gal., staro rdeče vino po 50¢ galona, lansko belo vino po 50¢ gal. in najboljšje staro belo vino po 55¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizo postaje. Potoválni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vna pisma na: STEPHEN JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

Vojne nevarnosti na farmah v Wisconsinu ni!

To je gotovo! Ravnotako je gotovo in resnica, da se v okraju Chippewa dobi najboljša farmarska zemlja v državi Wisconsin. Kupilo je tam pred kratkem več rojakov, ki se bodo prihodnje spomlad naselili. Vsi hvalijo krasno okolico in rodovitno zemljo, na kateri obrodijo raznovrstni poljski pridelki; tudi tobak raste tam. Črna, prhka prst, brez vsakega peska. Vsi predpogoji za uspešno sadjerejo in živinorejo. Cel okraj je tudi kristalno-čiste studenčnice. Dobre ceste vseposod. Pet milj oddaljena železniška postaja mičnega mesteca Cornell s tvornico za papir; kakih 18 milj odtoč pa stoji glavno mesto okraja Chippewa — Chippewa Falls, eno največjih mest severozapadnega Wisconsina, z bogato industrijo in velikim trgov za poljske pridelke. — Pišite nam še danes po natančen popis naše zemlje, ki ga pošljemo brezplačno. Aker od \$16 do \$20. Vozne stroške povrnemo, ako ni vse to res, kar pišemo. Zdjaj je še čas, da si ogledate. Ne zamudite ugodne prilike. Pišite nam takoj!

Slovenska Naselbinska Družba, 196 First Ave., Milwaukee, Wis. (21-11 12x 3x v t)

NAZNANILO.

Centenim rojakom v državah Pennsylvania in West Va. naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila ta ga rojakom toplo priporočamo.

8 spoštovanjem

Upravitelj Glas Naroda.

VAŽNO NAZNANILO.

Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta tečen ali nameravajo potova v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile na nedoločen čas s prometom. Kadar se sopes razmere pridrugačijo, bodimo pravčasno poročali na tem mestu.

Tvrdka Frank Sakser

NOVO!

"SVETOVNA VOJNA". Popis pričetka sedanje vojne s 33 lepimi slikami in velikim zemljevidom Avstro-Ogrske.

Čisti dobiček te zdaje se bode oddal "Podpornemu društvu vdov in sirot" padlih slovenskih mož v sedanjji vojni.

Rojaki, pomagajte dobri stvari! Cena zvezka 25¢. Naroča se pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (30-10—30-12)

HARMONIKE

odlični kakorinski vrste izdelujem in opravljam po najnižjih cenah, a delo trpečno in zanesljivo. V popravku manjše vsako posle, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakorino kda mntava brez nadležnih vprašanj.

JOHN WENZEL 1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Za vsebino oglosov ni odgovorno na prednitično na upravitelja

Pozor Slovenci!

Proda se stara, Slovincem in drugim narodom dobro znana

Gostilna (Saloon).

Namenil sem pričeti drugo trgovino, zato prodam gostilno za nizko ceno. Uprašajte ali pišite na: ANTON JUSTIN, Box 736, Rock Springs, Wyo.

Pozor rojaki!

Ako ste kupec za zemljo ali farmo, ne ozirajte se na pretirane in vabljive oglase različnih zemljiških agentov, v katerih vam vsakovrstne stvari obljubujejo, kakor stalno delo, brezplačno stavljanje poslopij, čiščenje zemlje in druge vabljive pretveze, katerih sploh ne morejo in ne nameravajo nikdar spoiniti. Veliko denarja in dragocenega časa si bodele prihranili ako pišete po natančen in resničen popis zemlje, kraja, kupnih pogojev in mapo od izključno samo slovenske farmarske naselbine v Wausaukee, Wis. kjer ima že mnogo rojakov kupljen svet in jih je tudi že lepo številu naseljenih. Tam je svet prav rodovit in rodi vsakovrstne poljske pridelke in raznovrstno sadje ter vinsko trto. Tam svet se nahaja poleg prijaznega mesta, šol, mlekarne, banke, trgovin, žage, železniške postaje in še mnogo drugih podjetij.

Priporočamo rojakom, kateri želi biti dobro in pošteno postrežen dobiti dober in rodovit kos zemlje v zdravem in prijaznem kraju ter biti vsestransko zadovoljen, da pišete rojaku A. MANTEL, L. Box 221 Wausaukee, Wis. po natančneje informacije in mapo tamošnje slovenske farmerske naselbine predno greste kam drugam svet gledati, ter čas in denar po brezpotrebno tratiti.

IZ MISSOURI.

Najboljše vino v zadnjih dvajsetih letih.

CLARET rdeče, CONCORD rdeče po 55c. galon.

IVES črno, ELVIRA belo po 65c. galon.

RIESLING belo po 75c. galon.

Zganje kuhano po starokranjskem načinu.

Pravi TROPINJEVEC po \$3.25 galon.

JABOLČNIK po \$3.00 galon.

BRESKOVEC po \$3.50 galon.

V cenah pri vinu in zganju je vračunjen tudi davek.

Pri vinu so sodi od 50 galon prosti in manjši sodi stanejo \$1.00 komad. Zganje se pošilja direktno od kmeti in je posoda zastoj.

Naročila sprejema iz prijaznosti

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množico najfinejšega drevesja, rož in trtja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

DOMAČA NARAVNA OHIO — VINA

kakor Delaware, Catawba, Ives, in Concord prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

Concord rdeče vino:	Catawba belo vino:
Sod 6 gal.....\$ 5.50	Sod 6 gal.....\$ 7.00
Sod 10 gal..... 8.00	Sod 10 gal..... 11.00
Sod 25 gal..... 16.50	Sod 25 gal..... 24.00
Sod 50 gal..... 30.00	Sod 50 gal..... 42.50

Delaware belo vino, sod 10 galon \$13.00. Sod, 25 galon \$26.00. Sod 50 galon \$50.00.

Pri vseh teh cenah je vojni davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, za kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovníku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100 K je sedaj \$20 s poštino vred.

Brzjaviti nemoreta sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland,

Doli z orožjem!

ESODRA ŽIVLJENJA.

Spisala Marta pl. Sattner. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

51

(Nadaljevanje).

— To se pravi, če bi imeli več materiala, bi sovražniku njegov material nič ne koristil. Če se uvede domobranstvo v vseh deželah, ne bo nikdo na boljšem. Vojna igra se bo igrala z več figurami, in zmaga bo odvisna od prostosti in sreče tega ali onega igralca. V slučaju, da bi imeli vse evropske države domobranstvo, bi bilo razmerje med njimi isto kot je sedaj. Razloček bi bil le ta: sedaj so jih pomorili in poklali stotisoč, potem bi jih poklali milijon.

— Ali je mogoče pravilno, da se žrtvuje del prebivalstva zato, da brani najvišje cilje in principe ostalih? In ti ostali lahko ostanejo doma, če so bogati? Ne, ne, z novo postavbo se bo vse predurilo. Niti eden se ne bo mogel odkupiti. Če ho, mora, bo moral vsak iti. Posebno izobraženi, dijaki in drugi, bodo vladali lahko veliko pripomogli.

— Tudi nasprotnik ima take ljudi. Pri vsem tem toraj ostane na obeh straneh ista moč. Obe stranki bosta izgubili svoje najboljše ljudi. Izgubili bodo one, ki bi lahko neizmerno koristili domovini. Koliko iznajdb bi bilo več, kako bi napredovala umetnost in znanost! Tako pa peljejo vse pred kanone in jih enostavno postreže.

— Ah, to ni nič, to ni nič. S tem ni državi ničesar pomagalo nega...

— Hm!
— Kaj?
— Nič, nič. Prosim Vas nadaljujte.
— Za take stvari je še vedno dovolj ljudi. Saj ni treba, da bi bili celo svoje življenje vojaki, zadostuje, da služijo samo par let. Ta doba hitro poteče, potem imajo pa zopet dovolj časa za izpolnjevanje vsakdanjih dolžnosti. Krivni davek moramo že takole plačevati, zato je pa najboljše, da se razdeli davek na vse enako.

— Če bi pri tem deljenju prišlo na vsakega manjši del, bi bilo vaše mnenje upravičeno. To bi se pa v tem slučaju ne zgodilo. Krivna davka bi se ne zmanjšala, ampak zvečala. Upam, da vaš predlog ne bo prodir. Ena država bi prekašala glede sil drugo, in nazadnje bi ne imeli več armad, pač pa oborožene narode. Vedno več ljudi, bi moralo nositi orožje, vedno več vojnega davka bi se moralo plačevati. Narodi bi same sebe uničili, ne da bi se vojskovali...

— Ljubi Tilling, malo predalec ste zašli.

— V mislih človek nikdar predalec ne zaide. Vse, česar se loti, mora tako daleč premisliti, kolikor mu dopušča razum. Prej ste primerjali vojno z šahovsko igro. Tudi politika je šahovska igra. Proketo slabi igralci so oni, ki premislijo in povdario samo eno potezo. Vselej se, če ne izgubijo niti enega kmeta, ne vedo pa, da so s to, po njihovem mnenju dobro potezo, napravili sto slabih. Če bodo začeli narodi oboroževati, bodo oboroževali toliko časa, da bo preveč oboroževanja. Vso kri in meso jim bo zasušila ta misel in oboroževanje bo slednjič njihov pogin. Navsezadnje bo še tako prišlo, da bodo morali iti v vojno tudi ženske. Mogoče bodo nastali še celo bataljoni otrok? Kdo ve? Vse se lahko zgodi. Kar bo napravila ena država, bo napravila tudi druga. Nobena ne bo hotela zaostati. Človek ne pride do konca. Kakšne blazne ideje so to!

— Le pomirite se, ljubi Tilling! Vi ste pa res fantazir v pravi pomenu besede. Povejte mi samo eno sredstvo, s pomočjo katerega bi bilo mogoče odpraviti vojno. Povejte mi ga, pa se bom strinjal z Vami. Ze toliko časa govorite, pa niste povedali, kako naj se napravi konec oboroževanju. Če hoče človek podirati, mora vedeti, kako bo začel.

— Tega nečem storiti, gospod minister, kar bi rekli, da niso moji možgani popolnoma v redu. Če me že sedaj smatrate za fantasta, res ne vem, kakšno sodbo bi imeli potem o meni. Rekli bi, da sem sanjač, da nisem pri zdravem razumu. Vi imate ideale, ki so nedosegljivi, ki so absolutno nemogoči.

— Zaukrat bom rekel samo sledeče: — Če se dva prepirata, naj pride tretji, ki ju bo pomiril. Pomiril z nasvetom, pametno besedo, še predno bi začela prelivali kri.

— Takemu sodišču bi se ne hotel ukloniti noben narod, nobena država.

— Narod, da bi se ne hotel? Potentati in diplomati se nočejo ukloniti, to je vse. Kdo pa hrepeni bolj po miru kakor ravno narod! Vsi vzroki vojne, ki jih navede diplomacija, so laž, čisto navadna laž. Cimboli bo začela država oboroževati, tem manj bo navdušenja za vojno. Saj že zadostuje del oboroženega prebivalstva, saj zadostuje vojaštvo, ki ga imamo sedaj. Če bi bilo po Vašem, bi ne bilo v slučaju vojne sploh nobenega človeka doma. Vsi bi šli: profesorji, politiki, zdravniki, vsi do zadnjega. Ali bi bilo državi v korist, če bi padli ti, najboljši njeni sinovi? Mislim, da bi bilo to zanj izguba, ki bi se ne dala več nadomestiti. Vojaki bi morali biti tudi taki, ki niso prijatelji vojaškega stanu. Kakšna mešanica bi bila to? To bi bila armada nezadovoljnih, ki bi proklinjali svoje rokodelstvo.

— To seveda pravite meni, ker veste, da znam molčati. Javno bi seveda ne povedali svojih misli, ker bi prišli v nemilost.

— Molčal da bi? Ne bojte se, ne bom vedno molčal. Dolgo časa nisem govoril, odsedaj zanaprej bom pa posvetil vse svoje moči, samo da bo enkrat, ko ne bo mene, cilj dosežen. Nisem sam. Na tisoče in milijone jih je z menoj. Dosedaj so molčali, ker so morali molčati, zanaprej pa ne bodo več. Stirideset let sem star. Stirideset let je toraj trajalo, predno sem si upal izpregovoriti te besede. Stirideset let pri meni, pri drugih mogoče tri generacije. In izpregovorili bodo, če prej ne, pa pozneje!

Novo leto 1867!

Na Silvestrov večer sva bila sama, Friderik in jaz. Ko je udarila dvanaajsta ura, sem ga vprašala:

— Ali se še spominjaš, kaj je govoril moj oče pred enim letom ravno na ta večer? Tako veseli smo bili in veliko nas je bilo. Sedaj sva sama. Oče je bil prepričan, da se bodo izpolnile vse njegove želje. Kako kratka je sreča! Kaj se vse izpremenilo v enem samem letu, v enem samem dnevu? Ne bom ti želela sreče, Friderik, ker vem, da se le malokatera želja izpolne. Bodočnost ima tako nekaj strašnega v sebi, in tej stvari se ne more protiviti noben človek na svetu.

— Kako čudni so ljudje, Marta. Namesto, da bi mislili nazaj, gledajo v bodočnost. Kaj si vse pretrpela, ti moja uboga, mala žena! Toliko pogrebov si videla. Gledati si morala, ko so odnašali drugega za drugim iz hiše. Tvoje najdražje, Tvoje najbližje so nosili. Ti, moja uboga, Marta, kaj si vse doživela na čemskem bojišču!

— Ni mi žal, da sem šla takrat na bojišče. Imam že vsaj medlo sliko, kaj se dogaja pri takih prilikah z našimi ljudmi.

— Midva morava Tvojega — najinega Rudolfa tako vzgojiti, da bi nadaljeval delo, katerega sva midva započela. V njegovi dobi se bo mogoče kaj izpremenilo, mi dva ne bomo dočakala... Polnčaj, kako hrupno je na ulici. Ljudje pozdravljajo Novo leto!

Ne spominjajo se pa, koliko žalosti jim je prineslo staro, katerega so ravno tako navdušeno pozdravljali kot tega.

— To ni ničesar čudnega, Friderik. Tudi jaz sem začela že nekoliko pozabljati. Sama ne vem zakaj, mogoče zato, ker sva tako zelo srečna. Neizmerna je ta sreča, moj dragi. Prej si rekel, da ni treba govoriti o bodočnosti. Zdi se mi, da se nama smehljata lepa bodočnost... Ljubiva se, samostojna sva, bogata, kaj si lahko privoščiva, česar si drugi ne morejo! Potovala bova iz kraja v kraj in spoznavala svet... ta lepi beli svet... Lep je, če se narodi ne koljejo med seboj... Upam, da bo sedaj dolgotrajen mir... In če zopet izbruhne vojna, Tebe ne bo zraven... Tudi Rudolf ne bo vojak...

— Če bodo morali biti vsi vojaki... Ali veš, kaj je rekel minister?

— Neumnost! Potovala bova toraj in vzgojila Rudolfa za dobrega človeka, ki se bo boril za iste ideale kakor midva... In... ljubila se bova...

— O, Ti moja krasna ženica! Potegnij me je k sebi in me poljubi na ustnice...

(Dolje prihodnjak.)

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig. J. M. Roitz in Frank Janesh.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safch in Frank Blatnik.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.

Depue, Ill.: Dan. Badovina.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zaletel.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Cerne.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolice: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolice: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolice: Pavel Shalt in M. F. Kobe.

Detroit, Mich. in okolice: Joseph Glasč.

Manistique, Mich. in okolice: R. Kotsian.

So. Range, Mich. in okolice: M. D. Likovič.

Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich in Frank Zagar.

Duluth, Minn.: Joseph Shara.

Elly, Minn. in okolice: Ivan Gouze, M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotse.

Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesel.

Hibing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashvank, Minn.: Geo. Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zober.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich, 3409 N. 5th Ave.

Klein, Mont.: Mich. Krivec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Ceder.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregor.

Cleveland, O.: Frank Sakser, J. Marinič, Chas. Karlinger in Frank Kovatič.

Bridgeport, O. in okolice: Fr. Hočvar.

Barbeton, O. in okolice: Alois Balant.

Collinswood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolice: John Kumie 1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolice: M. Klarich.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pisteršek.

Burdick, Pa. in okolice: John Keržnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Kokich.

Broughton, Pa. in okolice: A. Demšar.

Export, Pa. in okolice: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Kalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentin.

Franklin, Pa. in okolice: Fran R. Drašler.

Greensburg, Pa. in okolice: Venceslav Palčič.

Irwin, Pa. in okolice: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabroja.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schult.

Moon Run, Pa. in okolice: Fr. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podrasnik, Ignaz Magister, Frank Rambi in Z. Jakše.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Pačič.

West Newton, Pa. in okolice: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Soma in Joseph Peternel.

Toole, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: Louis Glasč.

Black Diamond, Wash.: G. Porents.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Davis, W. Va. in okolice: John Bosich.

Thomas, W. Va. in okolice: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Stalich.

West Allis, Wis.: Frank Škok in Louis Lončarič.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kemmerer, Wyo.: Josip Motok.

Izšla je

lična knjiga:

"VOJSKA NA BALKANU".

Vsled vsestranske želje naročili smo več izdov te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

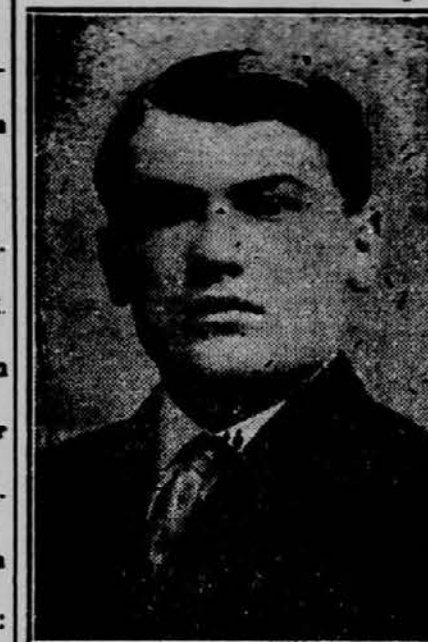
Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tikajoče se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovražniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa., in okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIČ.

128 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdavat pravovojna potrdila. — Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠNJI ORJAVAH

Podpisani je izdajatelj in odgovorni urednik "Glas Naroda" in izdajatelj pravovojna potrdila. — Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво "Glas Naroda".

JAKOB WAHGIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

N. E. O'Connell, ki bi radi malo odpravili temo, plačamo \$500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal

REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo stari ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasi nebroj lepih slik, med katerimi bo marsikdo zapazil ali samega sebe, ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povprašanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vpriporilo zanj kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Posljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo željeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

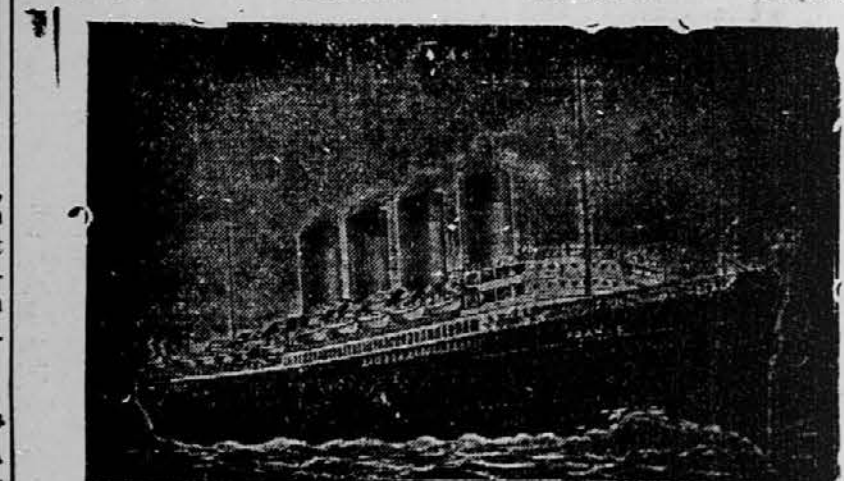
Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do (Havre, Pariza, Svica, Iomosta in Ljubljano

Poštni parniki so:

"LA SAVOIE", "LA NORMANDE", "LA FRANCE"

Ekspresni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča številka 67. N. R.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone Canal 1681

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobiti

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem popust, ter se posebno priporočam slavim slovenskim društvom ob priliki kako veselice, tudi očitno na svatbe. V zalogi imam izvrstno domače klobase in vsakovrstne gročarijske blago, katerega ljubim naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S trdiko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1891 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

Je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako priljučna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ne izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.